

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน
ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดสุรินทร์

THE ROLES OF SURIN'S SUB - DISTRICT ADMINISTRATION
ORGANIZATIONS IN COMMUNITY DEVELOPMENT
AS PERCEIVED BY THEIR MEMBERS

วิทยานิพนธ์

ของ

พัชรนันท์ อัครพิรกาญจน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์

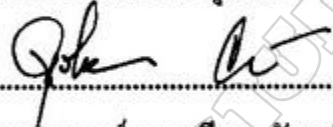
สิงหาคม 2551

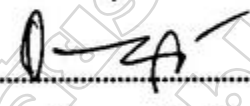
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

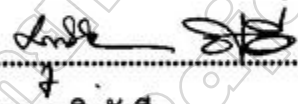

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ
นางสาวพัชรนันท์ อัครพิรกาญจน์ เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....ประธานกรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันtha วิจารณ์เทเวศย์)

.....กรรมการควบคุม
(รองศาสตราจารย์ ดร. จุรีพร จันทรพาณิชย์)

.....กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาลัย จันทรพาณิชย์)

.....กรรมการสอบ
(ดร. ผดุงชาติ ยั่งดี)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ ทิระอำพันกุล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ สะอองทอง)

วันที่.....เดือน..... 12 ก.ย. 2551 พ.ศ. 2551

ชื่อเรื่อง	บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์	
ผู้วิจัย	พัชรนันท์ อัครพิรภาณูจน์	
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ วรรณกุลเทวีญ	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. จุรีพร จันทร์พาณิชย์	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาลัย จันทร์พาณิชย์	กรรมการ
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา รัฐประศาสนศาสตร์
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเพื่อเปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามขนาด ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ประชากร ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ 158 แห่ง จำนวน 1,554 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 คน ได้มาจากการกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ ทาโรยามาเน (Taro Yamane) โดยทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi- Stage Sampling) คือ สุ่มอำเภอและสุ่มตำบลด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วทำการสุ่มสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่าและแบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้ค่า t การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) และเปรียบเทียบรายคู่ใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe' method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัย พบว่า

1. บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามขนาด โดยภาพรวมและรายด้านมีบทบาทไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

TITLE: The Roles of Surin' s Sub-District Administration Organizations
in Community Development as Perceived by Their Members

AUTHOR: Patcharanun Aukarapeerakan

ADVISORS:
Assistant Professor Dr. Sunanta Viragoontavan Thesis Advisor
Associate Professor Dr. Chureeporn Chantarapanich Co- advisor
Assistant Professor Dr. Alai Chantarapanich Co- advisor

DEGREE: Master of Public Administration **MAJOR:** Public Administration

SCHOOL: Buriram Rajabhat University **YEAR:** 2008

ABSTRACT

The purposes of this study were to study and compare the roles of Surin' s sub-district administration organizations in community development in four aspects: social infrastructure , development of quality of life , education and tourism as perceived by their members. The investigation was based on the members' working sizes, levels of education and working experiences. The population were 1,554 members in all sub district administration organizations. The samples were 316 members selected through the Table of Taro Yamane, multi- stage sampling, simple random sampling and stratified random sampling, respectively. The instrument used was a questionnaire comprising three parts : checklists, rating scale and open ended forms. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by independent samples t-test and one-way analysis of variance. The comparison of each pair was made through Scheffe' test with the significant difference at the level of .05

The findings were as in the followings :

1. The members perceived that the roles of the sub-district administration organizations as a whole and in each aspect were at moderate level.

2. There was no significant difference of the roles of the sub-district administration organizations both as a whole and in each aspect as perceived by the members of different sizes.

3. There was no significant difference of the roles of the sub-district administration organizations both as a whole and in each aspect as perceived by the members of different levels of education.

4. There was no significant different of the roles of the sub-district administration organizations both as a whole and in each aspect as perceived by the members of different working experience.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การปกครองส่วนท้องถิ่น.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	22
แนวคิดพื้นฐานของการพัฒนาชุมชน.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
กรอบความคิดในการวิจัย.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	79
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	79
สมมติฐานของการวิจัย.....	79
วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผล.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	87
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	87
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	88
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม	96
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	105
ภาคผนวก ค คำอำนาจจำแนกแบบสอบถาม.....	114
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	116
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	118

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รายได้และขนาด.....	24
2 แสดงรายละเอียดการจัดสรรเงินอุดหนุนอาหารเสริม (นม) จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	28
3 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุรินทร์.....	29
4 แสดงจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุรินทร์.....	41
5 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ ข้ามแนกตามรายอำเภอและขนาด.....	42
6 จำนวนและคำร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	47
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะของสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม.....	49
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะของสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต.....	51
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการศึกษา.....	53
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะของสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการท่องเที่ยว.....	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะของสมาชิก สภามงคลการบริหาร ส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล โครงการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม	55
12 เปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม จำแนกตามขนาด.....	56
13 เปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามขนาด.....	58
14 เปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการศึกษา จำแนกตามขนาด.....	60
15 เปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการท่องเที่ยว จำแนกตามขนาด.....	61
16 เปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวม จำแนกตามขนาด.....	62
17 เปรียบเทียบทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาท ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	63
18 เปรียบเทียบทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาท ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

19	เปรียบเทียบทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา.....	67
20	เปรียบเทียบทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการท่องเที่ยว จำแนกตามระดับการศึกษา.....	68
21	เปรียบเทียบทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	69
22	เปรียบเทียบทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน.....	70
23	เปรียบเทียบทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน.....	72
24	เปรียบเทียบทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการศึกษา จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน.....	74
25	เปรียบเทียบทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการท่องเที่ยว จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน.....	75
26	เปรียบเทียบทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน.....	76
27	จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....	77

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 แสดงโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตาม พ.ร.บ. สภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546)...	19
2 กรอบความคิดในการวิจัย.....	40

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล และราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 ซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมีบทบาทสำคัญหน้าที่ที่อบต. จะต้องทำคือ จัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดให้ อบต. ที่มีความสามารถ มีศักยภาพเพียงพอ อาจจัดกิจกรรมในเขต อบต. ได้อีก คือ ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร บำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น การจัดบริการบำรุงรักษาทางระบายน้ำ บำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์ ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเพื่อให้เกิดการพัฒนาในท้องถิ่นนั้น ส่งเสริมให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดีมีการปรับปรุงท้องถิ่นของตน โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่คอยให้ความสะดวกแก่ประชาชน

แม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีหน้าที่ครอบคลุมงานพัฒนาแทบทุกด้าน แต่ปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่เน้นงานในด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก เช่น สร้างถนนขุดลอก คูคลอง เป็นต้น ไม่มีกิจกรรมที่แก้ปัญหาชุมชนได้โดยตรงและขาดการสร้างสรรค์การทำงาน (สมพันธ์ เศษอริก และคนอื่น ๆ, 2543, 113) และจากการศึกษาแนวความคิดขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 184 แห่ง ของชาตวรรษศักดิ์ หาญกิจ (2545, 92) เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตำบลมากน้อยเพียงใด พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญกับ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่วนงานด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ความสำคัญรองลงมา

กิจกรรมพัฒนาชุมชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสังคมเป็นลำดับแรก เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

มีโครงสร้างพื้นฐานถึง 25 โครงการ ได้แก่ ก่อสร้างถนนคอนกรีต เสริมสร้างถนนดิน ลงหินคลุก ปรับปรุงท่อระบายน้ำ เป็นต้น ส่วนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่จัดอบรมเยาวชนเพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนตำบลท่าสว่าง จัดเลี้ยงชีพสงเคราะห์ผู้ป่วยติดเชื่อเอดส์ที่เปิดเผยตัวและแสดงตนขอรับการช่วยเหลือ ส่งเสริมอาชีพให้ราษฎรในตำบลมีรายได้เป็นต้น ส่วนด้านการศึกษาได้มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับอาหารกลางวัน และอาหารเสริม(นม) ให้แก่โรงเรียนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล และส่งเสริมในด้านกิจกรรมต่างๆของทางโรงเรียนและจัดงบประมาณให้แก่โรงเรียนที่ทำโครงการเพื่อของบประมาณในด้านการศึกษา โดยใช้การพิจารณาเป็นโครงการ และจัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่รับผิดชอบในด้านของการส่งเสริมในด้านการศึกษาให้ความรู้แก่เด็กเล็ก และจัดหาบุคลากรรวมทั้งจัดตั้งอาคารและสื่อการเรียนการสอน และในด้านของการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการสนับสนุนในด้านป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ และร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น เช่นเดียวกับองค์การบริหารส่วนตำบลหมื่นศรี ที่ได้มีแนวทางการพัฒนาชุมชน โดยจัดทำแผนพัฒนาตำบลประจำปีงบประมาณ และแผนพัฒนาตำบล ปี พ.ศ. 2550 เหมือนกันกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง จะแตกต่างกันที่ด้านการศึกษาเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลหมื่นศรี มีโรงเรียนถ่ายโอนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหมื่นศรีโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นด้านการสรรหาบุคลากร การจัดตั้งอาคาร การดูแลอาหาร อุปกรณ์ และวัสดุในการเรียนและการสอน เป็นต้น

จากสภาพการปฏิบัติเช่นนี้จึงเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นตามนโยบายและกฎหมายที่เน้นให้พัฒนาทั่วทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ อาชีพการมีงานทำ การดูแลทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาสุขภาพกายและใจให้ดีขึ้น เป็นต้น แต่องค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งกลับมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงอาคารสำนักงาน การสรรหาบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ภายในหน่วยงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่ได้ช่วยให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นแต่อย่างใด ปัญหาดังกล่าวจึงต้องได้รับการแก้ไข และต้องอาศัยงบประมาณอีกเป็นจำนวนมากทั้งจากส่วนกลางและจากส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ในด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงบทบาทในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสถานะเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลถึงความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน โดยส่วนรวมเป็นสำคัญ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว ตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคขององค์การบริหารส่วนตำบล

สมมติฐานของการวิจัย

1. องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีขนาดต่างกัน มีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว ตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน
2. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน แตกต่างกัน
3. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว
2. ได้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. ได้ทราบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา เป็นการศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 158 แห่ง รวมสมาชิกทั้งสิ้น 1,554 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 316 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ขนาดของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

4.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชุมชน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ภาระหน้าที่ที่เป็นจริงขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว ขององค์การบริหารส่วนตำบลนอกเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลสนม องค์การบริหารส่วนตำบลบัวเชด องค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงทาบ

2. การพัฒนาชุมชน หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในกิจกรรมการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว คือการจัดให้มีการปรับปรุงถนนหนทางให้สะดวก การจัดการส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมให้แก่ประชาชน การจัดการทุนการศึกษาให้นักเรียนได้เรียนต่อ การจัดการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว เช่น สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของชุมชน เป็นต้น

3. โครงสร้างพื้นฐานสังคม หมายถึง การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต ได้แก่ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก เช่น ถนนคอนกรีต ถนนลาดยาง เป็นต้น ทางระบายน้ำ เช่นรางระบายน้ำ บ่อพัก สาธารณูปโภค และการก่อสร้างอื่นๆ เช่น ปรับปรุงอาคารสาธาณูปการ ปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย จัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง กำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย

จัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน ควบคุมการเลี้ยงสัตว์ รักษาความปลอดภัยความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัย การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร การดูแลรักษาที่สาธารณะ การควบคุมอาหาร การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การไฟฟ้า ประปาในพื้นที่

4. การพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง การจัดให้มีกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ ได้แก่ การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน จัดการสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น สาธารณสุข อนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาลจัดการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ที่คืนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รณรงค์ให้ประชาชนมีการประหยัด ชีวีความพอเพียง ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรรวมถึงกิจกรรมสหกรณ์ จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของคนในชุมชน

5. การศึกษา หมายถึง การส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์การเรียน จัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมสุขภาพเด็ก เช่น อาหารกลางวันเด็ก อาหารเสริม (นม) ส่งเสริมด้านกีฬา เช่น อุปกรณ์กีฬา รางวัลการแข่งขันกีฬา จัดให้มีงบประมาณด้านการศึกษาเช่น โรงเรียนพอเพียง เงินสนับสนุน โครงการจัดให้มีทุนในการศึกษาแก่นักเรียนจัดให้มีการบำรุงรักษา ซ่อมแซมอาคารเรียน จัดให้มีการแข่งขันทักษะความรู้

6. การท่องเที่ยว หมายถึง การจัดการในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ จัดให้มีการทำนุบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก ความบันเทิงต่าง ๆ ด้านการคมนาคมขนส่ง เช่น การเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ จัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมกิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมโชว์ผ้าไหม จัดให้มีศูนย์บริการอาหาร และจำหน่ายของที่ระลึก จัดบริการห้องน้ำ เช่น ดูแลรักษาความสะอาด และมีเพียงพอ

7. ระดับการศึกษา หมายถึง คุณวุฒิของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 4 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญา ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

8. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งหมู่บ้านละ 2 คน ในจังหวัดสุรินทร์

9. ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ที่สามารถแบ่งได้ 2 ขนาดคือ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งแบ่งตามรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

10. ประสบการณ์ หมายถึง ประสบการณ์การทำงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ปฏิบัติหน้าที่ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยจำแนกออกเป็น 4 ระดับ คือ น้อยกว่า 1 ปี 1-2 ปี 3-4 ปี และ 4 ปีขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 1.1 ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 1.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย
 - 1.3 ลักษณะการกระจายอำนาจ
 - 1.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครอง
 - 1.5 องค์การบริหารส่วนตำบล
2. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 2.2 บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดบริการสาธารณะ
3. แนวคิดพื้นฐานของการพัฒนาชุมชน
 - 3.1 ความหมายของการพัฒนาชุมชน
 - 3.2 แนวคิดพื้นฐานของการพัฒนาชุมชน
 - 3.3 ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบความคิดในการวิจัย

การปกครองส่วนท้องถิ่น

เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ขอนำเสนอรายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

สถาบันพระปกเกล้า (2548, 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกัน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ โดยมีตัวแทนซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องกำกับดูแลด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการอีกหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นดังนี้

ประยูร กาญจนกุล (2523, 30) ให้ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นว่า รัฐมอบอำนาจหน้าที่บางอย่างในการจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินงานอยู่ในท้องถิ่นให้ท้องถิ่นหรือองค์การอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์การในราชการบริหารส่วนกลางรับไปดำเนินการด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นหรือองค์การนั่นเอง

รศ.ดร. รัตนเสริมพงศ์ (2546, 15) ได้กล่าวถึงความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจปกครองตนเอง ตามที่ได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาล ดำเนินการปกครองตนเอง โดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชนเรียกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นทางการ ภายใต้กรอบนโยบาย กฎหมายและการกำกับดูแลของรัฐ

ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิพจน์ (2540, 174) ได้กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการปกครองชุมชนที่มีอาณาเขตแน่นอนแต่ไม่มีอำนาจอธิปไตยแยกตัวเป็นอิสระ ไปจากรัฐหรือประเทศ เป็นชุมชนที่มีสิทธิตามกฎหมาย และการจัดองค์การที่จำเป็นเพื่อออกข้อบัญญัติในการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมท้องถิ่นของตน โดยอิสระปราศจากการควบคุมจากภายนอก

ปริญญญา เทวานฤมิตรกุล (2544, 33) กล่าวว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่ประชาชนมีสิทธิในการปกครองตนเองในเรื่องของท้องถิ่น โดยรัฐมีหน้าที่ ที่ต้องให้ความเป็นอิสระแก่ประชาชนในการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น หรือเรียกว่า การกระจายอำนาจ จากส่วนกลางให้ท้องถิ่น แต่การให้ความเป็นอิสระนี้มีข้อจำกัดภายใต้รัฐธรรมนูญ มาตรา 1 ซึ่งบัญญัติว่า ประเทศเป็นอันหนึ่งอันเดียวแบ่งแยกมิได้ การให้มีอิสระในการปกครองตนเองของท้องถิ่น ซึ่งมีอาจให้ความเป็นอิสระถึงขนาดให้แยกเป็นรัฐอิสระหรือเป็นมลรัฐได้

พวงทอง โขธาใหญ่ (2545, 9) การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง โดยให้มีหน่วยการปกครองท้องถิ่น ทำหน้าที่เกี่ยวกับการ

พัฒนาและให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรหน่วยการปกครองท้องถิ่นให้มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย คัดสินใจและดำเนินการภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่กำหนดภายในท้องถิ่นของตนเท่านั้น และหน่วยการปกครองท้องถิ่นนี้ต้องอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (254, 33) ให้แนวคิดว่าการบริหารท้องถิ่น หมายถึง การที่รัฐบาลในส่วนกลางให้หรือกระจายอำนาจหน้าที่ด้านการบริหาร ไปให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งรวมทั้งให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะบางประการเพื่อชุมชนของตนเอง หากรัฐบาลในส่วนกลางมอบอำนาจให้แก่ข้าราชการประจำหรือมอบอำนาจให้หน่วยงานของรัฐไปปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคหรือในชนบท เช่นนี้ไม่เรียกว่าเป็นการบริหารท้องถิ่น แต่ความเป็นอิสระของหน่วยการบริหารท้องถิ่นจะมีไม่มากจนถึงขนาดที่เป็นอิสระ โดยไม่ขึ้นกับรัฐบาลในส่วนกลาง (Independence) ในเวลาเดียวกันเพื่อให้การบริหารท้องถิ่นดำเนินการไปได้จึงจำเป็นต้องมีหน่วยการบริหารท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการบริหารท้องถิ่น เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนส่วนรวมในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่ส่วนกลางมอบอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง โดยอาศัยหลักตามพระราชบัญญัติกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นพุทธศักราช 2540 โดยให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง โดยมาจากการเลือกตั้งนายกท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น มีดังต่อไปนี้

2.1 เป็นการจัดระเบียบการปกครองของชุมชนที่มีอาณาเขตแน่นอน แต่ไม่มีอำนาจอธิปไตยหรือเป็นอิสระไปจากรัฐ หมายความว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องกำหนดอาณาเขตการปกครองที่แน่นอน เพื่อทราบพื้นที่ปกครองที่รับผิดชอบ และป้องกันการงานซ้ำซ้อนพื้นที่กับหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ส่วนที่ว่าไม่มีอำนาจอธิปไตยหรือเป็นอิสระไปจากรัฐนั้นก็เพราะแม้ว่าการปกครองท้องถิ่นจะมีอาณาเขตการปกครองที่แน่นอน มีจำนวนประชากรที่มีความหนาแน่นพอสมควรอาศัยอยู่ในเขตที่พื้นที่ปกครอง รวมทั้งมีองค์กรนิติบัญญัติและบริหารเพื่อดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่นเองก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมบางอย่างซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐได้เช่นในด้านการป้องกันประเทศ การต่างประเทศ และนโยบาย โดยเฉพาะการเงินการคลังของชาติ

2.2 มีฐานะเป็นนิติบุคคล กล่าวคือ มีสิทธิตามกฎหมายที่จะออกข้อบัญญัติและจัดตั้งองค์กรที่จำเป็นเพื่อจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมท้องถิ่นด้วยตนเอง โดยไม่ต้องขอความยินยอมจากหน่วยงานภายนอก เช่น เทศบาลมีอำนาจออกเทศบัญญัติ สุขาภิบาล คราเป็นข้อบังคับ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกเป็นข้อบัญญัติจังหวัดเป็นต้น

2.3 มีความเป็นอิสระในด้านต่าง ที่จำเป็นเพื่อดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่น โดยเฉพาะในด้านการคลังท้องถิ่น คือ จัดหารายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายในท้องถิ่นการบริหารงานบุคคลของท้องถิ่น และการตัดสินใจโดยทั่ว ๆ ไปในกิจกรรมของท้องถิ่น

2.4 ปราศจากการควบคุมจากภายนอกแต่อาจอยู่ในกำกับดูแลของรัฐกลาง หรือตัวแทนของรัฐบาลกลางแต่ทั้งนี้ต้องเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นประเทศชาติเท่านั้น

สถาบันพระปกเกล้า (2548, 1) ยังได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ใน 4 เรื่อง คือ การให้ท้องถิ่นมีผู้แทนเป็นของตนเอง การให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีสิทธิและหน้าที่ของตนเอง การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพื้นที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะ และส่วนล่างของฟอร์มการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่และภายในเป็นของตนเอง การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นของไทย ในปัจจุบันมี 2 ระบบ คือ

1. ระบบทั่วไปที่ใช้ได้แก่ท้องถิ่นทั่วไป มี 3 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ระบบพิเศษที่ใช้เฉพาะท้องถิ่นบางแห่ง มี 2 รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

3. ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างมาก ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ยิ่งรัฐกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้นเท่าใด การปกครองส่วนท้องถิ่นยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน พ.ศ. 2540 ได้ให้อำนาจแก่ท้องถิ่นมากขึ้น (อมร รักษาศักดิ์, 2543, 179-180) โดยความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนมีดังนี้

1. เน้นการให้ความเป็นอิสระ แต่ต้องไม่เกิดความแตกแยกในชาติ
2. เน้นสิทธิในการที่จะได้รับการจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน
4. ความเป็นอิสระของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ มากขึ้น
5. มีองค์ประกอบขององค์กร คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารท้องถิ่น
6. การให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการเสนอให้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
7. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่บำรุงศิลปวัฒนธรรม

ในส่วนของการปกครองส่วนท้องถิ่น หัวใจของการปกครองนั้นมีความสำคัญพอที่จะอธิบายได้ให้เข้าใจง่ายขึ้นดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นทำให้ชีวิตของคนในท้องถิ่นมีความอยู่อย่างที่ดีตนเองต้องการเนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นการปกครองที่ประชาชนในท้องถิ่น บริหารจัดการกันเองตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น

2. การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี เป็นผลจากการที่ท้องถิ่นบริหารจัดการบริหารกิจการบริการสาธารณะเอง เนื่องจากมีเหตุผลดังนี้

- 2.1 สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ทันเหตุการณ์ การตัดสินใจทำได้ทันทีเกิดความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา
- 2.2 สามารถแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของท้องถิ่น ได้ถูกต้องตรงจุด
- 2.3 สามารถบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอแก่ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

3. การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม เมื่อความต้องการของคนในท้องถิ่นได้รับการตอบสนอง ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามลำดับ

4. หลักการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่น สามารถดำเนินการแก้ปัญหา และสนองตอบความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น ได้อย่างแท้จริง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะองได้รับการรับรองตามกฎหมาย มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีความเป็นเอกเทศ แยกต่างหากจากองค์กรของรัฐบาล และมีความเป็นอิสระ ในการบริหารงานของตนเองอย่างกว้างขวางมีหลักการดังนี้

4.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรของประชาชนในท้องถิ่นประชาชน

4.1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรของประชาชนในท้องถิ่นเป็นเจ้าของอำนาจในการปกครองท้องถิ่น ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจในการปกครองท้องถิ่น ย่อมเป็นเจ้าขององค์กรส่วนท้องถิ่นด้วย ประชาชนจึงเป็นผู้กำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีลักษณะอย่างไร ใหญ่เล็กแค่ไหน มีอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใดมีรูปแบบ โครงสร้างอย่างไร

4.1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กร โดยประชาชนในท้องถิ่นประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจปกครองตนเองตามอุดมการณ์ประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นการปกครองโดยประชาชน แต่เนื่องจากประชาชนไม่สามารถดำเนินการปกครองได้ด้วยตนเอง จึงมอบอำนาจให้สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นทำหน้าที่บริหารแทน โดยการเลือกตั้งจากประชาชน

4.1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรเพื่อประชาชนเป้าหมายหลักของการปกครองและการบริหารท้องถิ่น คือ การสนองเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นในการแก้ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก

4.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล

4.2.1 มีอำนาจตามกฎหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งโดยมีกฎหมายรับรอง ตามกฎหมายมหาชน มีอำนาจในการถือสิทธิและใช้สิทธิตามกฎหมาย เช่น การเป็นเจ้าของที่ดิน การซื้อ การจ้าง อำนาจในการเก็บภาษีอากร การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

4.2.2 มีความเป็นอิสระ ในการบริหารกิจการของตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระ มีความเป็นเอกเทศแตกต่างหากจากรัฐบาลกลาง มีงบประมาณของตนเอง มีบุคลากรของตนเอง สามารถใช้ดุลพินิจของตนเองในการกำหนดคน โยบาย แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เอง

5. องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

5.1 ฝ่ายนิติบัญญัติ องค์กรที่ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ คือ สภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น มีหน้าที่ในการบัญญัติและแก้ไขกฎหมายท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติเห็นชอบงบประมาณท้องถิ่น

5.2 ฝ่ายบริหาร คือ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี คณะเทศมนตรี คณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ในการบริหารท้องถิ่นมีวาระคราวละ 4 ปี

5.3 ฝ่ายปฏิบัติงาน คือ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ปฏิบัติงานตามนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของท้องถิ่นตามกฎหมายและที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายบริหาร

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 7,950 แห่ง แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย, 2548, 1) ในที่นี้ผู้วิจัยจะขอกล่าวเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปคือ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล

ในการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ปัจจุบัน ได้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติมาจนถึง ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ฉบับที่ 4 และ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) ให้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยตรง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมาตรา 67 อำนาจหน้าที่หลักในการบริหารประชาชนในเขตพื้นที่ของตนเองคือ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ

ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม อันดีของท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร และคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. โครงสร้างของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่เรียกย่อ ๆ อบต. กำเนิดขึ้นในปี พ.ศ. 2537 โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เหตุผลที่จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นก็เพราะสภาตำบลซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลทำให้การบริหารงานไม่สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพขาดความคล่องตัวในการบริหารงาน จึงต้องปรับปรุงฐานะของสภาตำบลและการบริหารงานของสภาตำบลเสียใหม่ให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนมากขึ้น รวมทั้งให้มีการยกฐานะสภาตำบลขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (มานิตย์ จุมปา, 2546, 275)

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) ได้บัญญัติให้สภาตำบลที่มีรายได้เฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลังไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ให้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น โดยแบ่งโครงสร้างเป็นสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวไว้ว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จะอยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ภายใต้การควบคุมของสภาองค์การบริหารเพื่อพัฒนาตำบลและ แก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนคือ แผนพัฒนาตำบล ซึ่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 59 (2) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลแล้วเสนอสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลตามมาตรา 46 (1) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงจำเป็นต้องมีแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2540 ได้ระบุถึงหลักการ ไว้ว่า ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลระยะ 5 ปี และแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีโดยถือเป็นส่วนย่อยของแผนพัฒนาอำเภอ ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีอำนาจอิสระในการจัดทำแผนพัฒนาอย่างเต็มที่ แผนพัฒนาตำบลดังกล่าวจะแสดงกิจกรรมและโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล และ ส่วนราชการสังกัดส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นอื่นทุกหน่วยที่ปฏิบัติในพื้นที่ตำบล อีกทั้งมีการประสานในแนวตั้งกับแผนพัฒนาอำเภอ และประสานในแนวราบกับแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอื่นในอำเภอด้วย

ลักษณะการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ คือ การ โอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลางไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่างๆ ของประเทศ หรือหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบ จัดทำอย่างเป็นอิสระจากองค์การปกครองส่วนกลาง ดังนั้นเห็นว่าการกระจายอำนาจมี 2 รูปแบบ คือ

1. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองพอสมควร
2. การกระจายอำนาจตามบริการ หรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค หมายถึงการ โอนกิจการบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลางไปให้หน่วยงานบางหน่วยงาน รับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและอย่างเป็นอิสระ โดยปกติแล้วจะเป็นกิจการซึ่งการจัดทำต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงใดแขนงหนึ่งเป็นพิเศษ เช่นการสื่อสาร วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ การผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

ธนสวรรค์ เจริญเมือง (อ้างถึงใน โกวิท พวงงาม, 2548, 37) ได้เขียนไว้ในบทความเรื่อง การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยมีแนวความคิดหรือทัศนะต่อการกระจายอำนาจไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

การกระจายอำนาจ หมายถึงระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่างๆ มีอำนาจในการจัดการดูแลกิจการหลายๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการ กิจการแทบทุกอย่างของท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแลมักจะ ได้แก่ ระบบสาธารณสุข ภาค การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม การดูแลชีวิตและทรัพย์สิน และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ส่วนกิจการ ใหญ่ๆ 2 อย่างที่รัฐบาลกลางควบคุมไว้เด็ดขาดก็คือการทหาร และการต่างประเทศ ซึ่งขอบเขตของการ ดูแลกิจการ ในท้องถิ่นแต่ละประเทศต่างกัน ไปในรายละเอียดตามลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ แต่ส่วน ที่เหมือนกันและมีความสำคัญอย่างยิ่งก็คือ รัฐบาลกลางมิได้รวมศูนย์อำนาจการดูแลจัดการแทบทุกอย่าง ไว้ที่ตัวเอง แต่ปล่อยให้ท้องถิ่นมีบทบาทและอำนาจในการกำหนดลักษณะต่างๆ ในท้องถิ่นของตน ในแง่ นี้การจัดการบริหารประเทศดังกล่าวก็นับว่าเป็นสิ่งที่มีเหตุผล ทั้งนี้เพราะประเทศหนึ่งๆ มีชุมชนมากมาย รวมกัน มีอาณาบริเวณกว้างใหญ่ มีประชากรจำนวนมาก และแต่ละชุมชนก็มีปัญหาต่างๆ มากมายแตกต่างกัน ยากนักที่คนในท้องถิ่นอื่นจะเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสามารถจัดเวลาไปดูแลและแก้ไขกิจการทุกอย่างได้ อย่างมีประสิทธิภาพ การเปิดโอกาสให้ประชาชนในแต่ละท้องถิ่น ได้ดูแลบ้านเมืองของตนเอง จัดการ แก้ไขปัญหาบ้านเมืองของเขาเอง ในเชิงปรัชญาก็เป็นสิ่งที่สอดคล้องกับหลักการของแนวคิดที่เรียกว่า บริบททางสังคม ที่มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขา คนที่อยู่ห่างไกลจาก ท้องถิ่นหนึ่งย่อมไม่สามารถเข้าใจท้องถิ่น ได้ดีเท่ากับคนในท้องถิ่น และแม้ว่าจะมีคนบางคนจากท้องถิ่นมี ความสามารถในการมองปัญหาต่างๆ ของท้องถิ่นอื่นได้ชัดเจน ในที่สุดแล้วการผลักดันให้คนในท้องถิ่น

ของตนเองสนใจ และรับรู้ปัญหาของตนเอง รู้สึกรับผิดชอบ ห่วงใยและหวงแหนท้องถิ่นของตน ข่อมเป็นเงื่อนไขสำคัญซึ่งจะทำให้ท้องถิ่นนั้นมีคนดูแลรักษาตลอดไป

การเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาในระดับท้องถิ่นจึงมีคุณประโยชน์สำคัญอย่างน้อย 5 ด้าน คือ

1. แบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง
2. ทำให้ปัญหาในแต่ละท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้นๆ
3. ส่งเสริมให้คนแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถพัฒนาบทบาทตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตน
4. เป็นพื้นฐานสำคัญของคนในท้องถิ่นในการก้าวขึ้นไปดูแลปัญหาในระดับชาติ
5. เสริมสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและทั้งประเทศเนื่องจากปัญหาต่างๆ ได้รับการแก้ไข สังคมมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาทในการจัดดูแลสังคมของตัวเอง

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่า เรายังต้องทำความเข้าใจพื้นฐานอีกครั้งว่า การกระจายอำนาจเป็นรูปแบบการบริหารประเทศอย่างหนึ่ง และเป็นองค์ประกอบอันสำคัญของสังคมประชาธิปไตย สาระสำคัญของรูปแบบการบริหารดังกล่าวอยู่ที่การเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นได้ใช้อำนาจในการจัดการดูแลท้องถิ่นของตนเอง เพื่อประโยชน์แก่ท้องถิ่น

ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

แนวคิดต่อการปกครองท้องถิ่นที่มีความเห็นแตกต่างกันอยู่บ้าง นั่นก็คือ การมองว่าการปกครองท้องถิ่น ไม่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการปกครองในระดับชาติ ซึ่งก็มักเป็นฝ่ายที่นิยมระบบรวมศูนย์หรือฝ่ายนิยมรัฐบาลกลาง ซึ่งก็เห็นว่าในปัจจุบันเกือบจะไม่ค่อยเป็นที่นิยมกันแล้ว สำหรับในปัจจุบันฝ่ายที่เห็นว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นแบบประชาธิปไตยโดยพื้นฐาน ผู้นำท้องถิ่นควรมาจากการเลือกตั้งและการปกครองท้องถิ่นเช่นนี้จะมีสวนส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยระดับชาติ ซึ่งเป็นความคิดเชิงบวกที่ได้รับความนิยมโดยทั่วไป และเป็นไปอย่างต่อเนื่องโดยหลักการแล้ว บทบาทการปกครองท้องถิ่นก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับชุมชนและระดับประเทศ (โกวิท พวงงาม, 2548, 42-44) ดังนี้

ประการแรก ก่อให้เกิดและกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน การปกครองท้องถิ่นซึ่งมีผู้นำมาจากการเลือกตั้งมีประโยชน์เริ่มตั้งแต่การกระตุ้นความสนใจของประชาชน และการที่

ผู้นำเหล่านั้นมาจากการเลือกตั้งเสนอ โขบายให้ประชาชนได้ทราบ ได้คิด ถกเถียงและตัดสินใจเลือก ก็ ย่อมส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น

ประการที่สอง ก่อให้เกิดความรับผิดชอบของผู้นำต่อประชาชน ที่ผ่านมามีคำว่า Accountability เป็นคำที่ไม่ค่อยปรากฏในสังคมไทย แต่เป็นคำที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในสังคมประชาธิปไตยตะวันตก เพราะว่าคำนี้หมายถึงพันธะสัญญาหรือความรับผิดชอบต่อเมืองที่ผู้มาจากการเลือกตั้งมีต่อผู้เลือกตั้ง เนื่องจากว่าประชาชนเป็นผู้เลือกตัวแทนของตน ตัวแทนเหล่านั้นจึงจะต้องมีความรับผิดชอบต่อเมืองที่ว่า ตัวเขาเข้าไปทำงานอะไร ผลของงานเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือส่วนตัว ต้องอธิบายได้ว่าทำไม ต้องทำเช่นนั้น เช่น ทำไมจึงไม่มี ส.ส. คนไหนเสนอร่าง พ.ร.บ. การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด ทำไมสภาผู้แทนราษฎร ไม่พิจารณาดำเนินการให้นายกเทศมนตรีมาจากจากการเลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชนในทุก ๆ เทศบาล ทำไมนายอำเภอยังคงเป็นประธานกรรมการสุขภาพโดยตำแหน่งในยุคปัจจุบัน ทำไม กระทรวงมหาดไทยยอมให้มีการเลือกตั้งระดับสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ไม่ปรับปรุง การเลือกตั้งในระดับสุขภาพ เทศบาลและจังหวัดทำไมผู้แทนของตนจึงไปยกมือสนับสนุนรัฐบาล ทำไมรัฐบาลจึงจัดสรรงบประมาณแบบนั้น เมื่อไรรัฐบาลจะเริ่มดำเนิน โครงการระบบขนส่งมวลชน อย่างจริงจัง และใช้มาตรการควบคุมปริมาณรถเก๋งและรถจักรยานยนต์ ประชาชนอยากรู้ในสิ่งเหล่านี้ และต้องการมีเสียงในการกำหนดทิศทางของประเด็นเหล่านี้ ฯลฯ

ประการที่สาม การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งจะจัดระบบเผด็จการ โดยรัฐบาล กล่าวคือ เมื่อมีการกระจายอำนาจมากขึ้น ท้องถิ่นเข้มแข็ง สถาบันทางการเมืองต่างๆ โดยเฉพาะพรรคการเมืองมีความมั่นคง การยึดอำนาจและใช้อำนาจเผด็จการจากส่วนกลางเป็นไปได้ยาก การปฏิวัติรัฐประหารจึงไม่มีโอกาสเกิดได้ง่าย ซึ่ง มองเตสกีเยอ ได้เขียนสนับสนุนการปกครองท้องถิ่นในยุโรปสมัยนั้นว่า “การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งจะสามารถต่อต้านคลื่นการปฏิวัติรัฐประหารได้และการปกครองท้องถิ่น ที่มีอิสระจะช่วยส่งเสริมให้สถาบันการเมืองต่างๆ ในยุโรปมีความมั่นคงยิ่งขึ้น”

ประการที่สี่ การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ ในแง่นี้ นับว่าการเมืองการปกครองท้องถิ่นประสบความสำเร็จในอันที่จะพัฒนาประชาธิปไตยในแง่ของผู้นำทางการเมืองได้รับการอบรม การเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่นทำให้คุณภาพของนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้นด้วยเหตุที่ได้รับความนิยมนคริทธิจากประชาชน จึงทำให้ได้รับการเลือกตั้งในระดับที่สูงขึ้น การเขยิบจากสมาชิกสภาเทศบาลมาเป็นสมาชิกสภาจังหวัด และมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น นับเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเมืองสูง

ประการที่ห้า การสร้างประชาธิปไตยหรือการพัฒนาการเมืองที่มั่นคงจะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อน จากนั้นจึงขยายไปถึงระดับประเทศ ดังนั้นการปกครองท้องถิ่นจึงมี

บทบาทสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยระดับชาติ เพราะจะทำให้เกิดการพัฒนาการเมืองในวงกว้าง ซึ่งในบั้นปลายจะนำไปสู่ความเข้าใจการเมืองระดับชาติโดยง่าย

การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนเกิดความรอบรู้แจ่มแจ้งทางการเมือง นั่นคือ ประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหารการเมืองท้องถิ่นการต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมือง ในที่สุดประชาชนจะรู้สึกถึงการรักษาสถาผลประโยชน์ของตน การมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียในการเมืองการปกครองนั้นๆ เขาควรเลือกใคร พรรคการเมืองใดที่เขาคิดว่าดีที่สุด ทั้งนี้เพราะการปกครองท้องถิ่นอยู่ใกล้ชิดและประชาชนสามารถติดต่อสื่อสารเข้าถึงนโยบาย และติดตามพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ได้ดีกว่านักการเมืองระดับชาติ

ประการที่หก การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีทางการเมืองของประชาชน ด้วยเหตุที่การเมืองในท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องกับการเมืองในระดับชาติ และย่อมมีความเป็นไปได้ทางการเมืองในท้องถิ่นเอง คือ มีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นเสมอๆ ในท้องถิ่นรูปต่างๆ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ ถ้ามีมากพอจะส่งผลให้เกิดความคึกคัก และทำให้การเมืองการปกครองในท้องถิ่นมีชีวิตชีวาประชาชนในท้องถิ่นจะมีความเกี่ยวข้องกันและเข้าสู่ระบบการเมืองตลอดเวลา เพราะการเข้าสู่วิถีการเมืองเป็นถนนสายหนึ่งที่จะนำไปสู่เมืองประชาธิปไตย โดยการปกครองท้องถิ่นจะทำให้คนเข้าสู่สภาพการเมือง เดิน ไปสู่การเมือง เอาใจใส่ต่อการเมือง มีความรู้สึกว่าตนเองจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องไม่โดยตรงก็โดยอ้อมกับการเมือง เห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องสำคัญที่สมควรจะอุทิศเวลาให้ตามสมควร การบริหารกิจการท้องถิ่นมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประชาชนอย่างทันตาเห็นมากกว่าการบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบล

สภาตำบลได้จัดตั้งขึ้นตามคำสั่ง กระทรวงมหาดไทยที่ 222/2499 ลงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2499 เรื่องระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเปิดโอกาสให้ราษฎรได้เข้าร่วมกันบริหารงานของตำบลและหมู่บ้านทุกอย่างที่จะเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นและราษฎรเป็นส่วนรวม การที่สภาตำบลไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลทำให้การบริหารงานไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพขาดความคล่องตัวในการบริหาร รัฐบาลจึงปรับปรุงฐานะของสภาตำบลใหม่ให้เป็นนิติบุคคลเพื่อให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 6 และยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีราษฎรได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเกณฑ์ที่กำหนดให้สภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 40 สภาตำบลที่มีราษฎรได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน

สามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทให้จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ และให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้องหนี้ และ เจ้าหน้าที่ ของสภาตำบลไปเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามตรา 41 และ 95 วรรคสี่

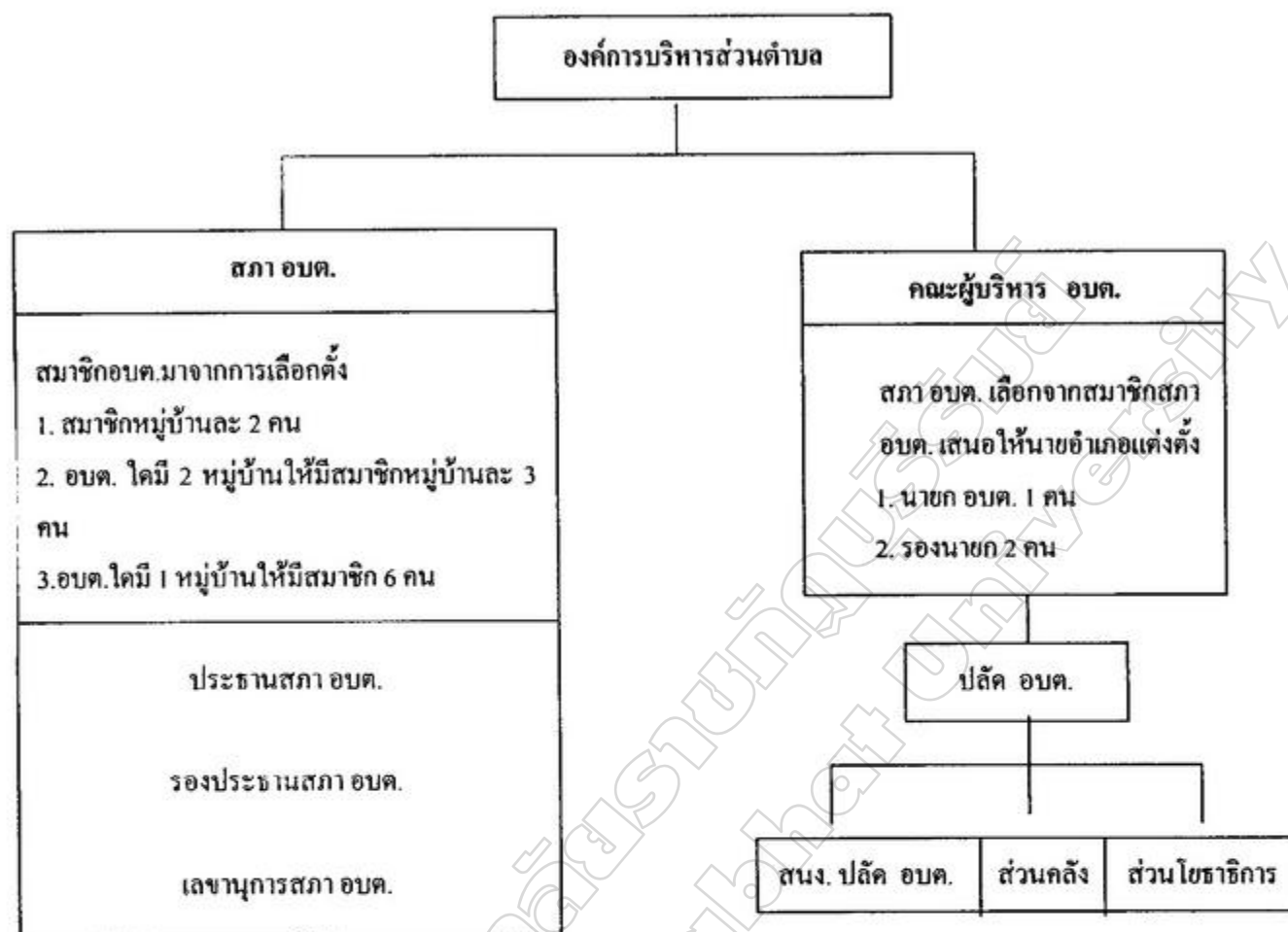
กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามนัยมาตรา 40 และมาตรา 95 แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ไปแล้ว เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2539 จำนวนทั้งสิ้น 2;760 แห่ง (กรมการปกครอง, 2539, 4) และในปี พ.ศ. 2543 มีสภาตำบลยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล 6, 746 แห่ง และ พ.ศ. 2544 มีการจัดตั้งเพิ่มขึ้นอีก 3,636 แห่ง

ความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล คือ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538

โครงสร้างอบต.ที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542) เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ทำให้โครงสร้างของสภา อบต. และคณะกรรมการบริหาร อบต. เปลี่ยนแปลงไป (โกวิท พวงงาม, 2548, 242) โดยมีโครงสร้างสภา อบต. ประกอบด้วย สมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน อบต.ใดมี 1 หมู่บ้านให้มีสมาชิก 6 คน อบต.ใดมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกได้หมู่บ้านละ 3 คน (เดิมสภา อบต.ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิก ซึ่งมาจากการเลือกตั้งหมู่บ้านละ 2 คน)

ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 4 พ.ศ.2546) จึงทำให้โครงสร้างเปลี่ยนแปลงไปดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ตาม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546)

ที่มา: (โกวิท พวงงาม, 2548, 244)

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล จะประกอบด้วย สภา อบต. และคณะผู้บริหาร อบต. สภา อบต. ประกอบด้วย สมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน คณะผู้บริหาร อบต. ประกอบด้วย นายก อบต. 1 คน และรองนายก อบต. 2 คน

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546) โกวิท พวงงาม (2548, 242) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้
 - 1.1 จัดทำให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

1.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้ง

กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

1.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

1.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

1.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

1.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้

ตามความจำเป็นและสมควร

2. องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

2.1 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

2.2 ให้มีการบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

2.3 ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

2.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

2.5 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

2.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

2.7 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

2.8 การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

2.9 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.10 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

2.11 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

2.12 การท่องเที่ยว

2.13 การผังเมือง

แนวทางที่ปฏิบัติตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพัฒนาชุมชนในเขตรับผิดชอบนั้น สามารถทำกิจกรรมได้หลายอย่าง เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวทางพัฒนาชุมชนตามหน้าที่ดังนี้

1. การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เช่น ส่งเสริมอาชีพ มีกลุ่มทอผ้า ก็กระตุก กลุ่มเข็บจักร อุตสาหกรรม กลุ่มทำดอกไม้จันทน์และพวงหรีด กลุ่มทำน้ำปลา เป็นต้น

2. ส่งเสริมการดำเนินงานเครือข่ายตลาดนัดชุมชน เช่น การจัดตลาดนัดสินค้าราคาถูกชาวบ้าน
3. จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เช่น สนับสนุนกิจกรรมเวทีชาวบ้าน
4. จัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาเสียดัด เช่น จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

การจัดตั้งอาสาสมัครชุมชนเพื่อหาข่าว

5. ดำเนินการแก้ไขปัญหาคนว่างงาน โดยดำเนินกิจกรรมจัดเก็บข้อมูลผู้ว่างงานการนำข้อมูลผู้ว่างงานมาใช้ประโยชน์ส่งเสริมประกอบอาชีพเสริมแก่ประชาชน การจ้างแรงงานจากโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล

6. จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและระงับโรคติดต่อ เช่น รณรงค์ป้องกันโรคไข้เลือดออก
7. จัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการมอเดอไรซ์

แรลลี่ ปลูกป่า เกลิมพระเกียรติ

8. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น เช่น งานเครื่องเคลือบพันปี ประเพณีบ้านกรวด งานบุญบั้งไฟแห่เทียนเข้าพรรษา

9. จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเมืองในระบบประชาธิปไตย เช่น จัดเวทีประชาธิปไตย

นอกจากนี้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ (องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง, 2550: 2) ได้กำหนดแนวทางการกิจของงานไว้ดังนี้

1. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ เช่น ปรับปรุงถนนลงหินคลุก ขุดลอกหนองน้ำ ขุดลอกหนองบัว ก่อสร้างช่องระบายน้ำ ขุดลอกลำห้วย
2. การสาธารณสุข โภชนา และการก่อสร้างอื่น ๆ เช่น ขยายเขตไฟฟ้า สร้างศาลาหมู่บ้าน ฉางเก็บข้าวเปลือก โรงเรียนข้าวชุมชน
3. การจัดการศึกษา เช่น จัดงบประมาณอุดหนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้โรงเรียนในตำบล สนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อาหารกลางวันเด็กและอาหารเสริม(นม)
4. การส่งเสริมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส เช่น สงเคราะห์เบี้ยเลี้ยงยังชีพคนพิการและคนชรา
5. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น เช่น จัดทำโครงการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรม
6. การส่งเสริมการกีฬา เช่น จัดการแข่งขันกีฬาตำบล ปรับปรุงสนามกีฬาประจำหมู่บ้าน
7. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการพยาบาล เช่น โครงการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า โครงการกำจัดขุยลาย

8 การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ เช่น สนับสนุนการประกอบอาชีพแม่บ้านอบรม อาชีพราษฎร

9. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การสนับสนุนคณะกรรมการหมู่บ้าน โครงการปลูกป่า

สรุป อำนาจหน้าที่หลักขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในชุมชน และทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนสูงสุดแก่ท้องถิ่นที่รับผิดชอบ รวมทั้งส่งเสริมและปรับปรุงถนนหนทาง ส่งเสริมการประกอบอาชีพ และหาประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ ส่งเสริมสุขภาพของคนในชุมชน และจัดการด้านการศึกษาให้แก่ประชาชน รวมทั้งบำรุงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงาม

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ – ไทย พ.ศ. 2526 ได้ให้ความหมายของบทบาทว่า เป็นสิทธิและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ หรือพฤติกรรมที่คาดหวังให้กระทำ ในสถานภาพที่กำหนดมา ดังมีผู้กล่าวไว้เกี่ยวกับความหมายของบทบาท(ชาญณรงค์ หาญกิจ, 2545, 29)ไว้ดังนี้

อาร์กีริส (Argyris, 1951 : 1; อ้างถึงในชูชาติ สามารถกุล, 2550 , 20) ได้อธิบายถึงบทบาทว่า คนเราทุกคนย่อมเป็นสมาชิกของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เราเรียนรู้แบบหรือวิธีแสดงพฤติกรรมซึ่งเป็นที่ยอมรับกันภายในกลุ่มนั้น หรืออาจพูดได้ว่าบทบาทของบุคคลใดก็คือพฤติกรรมส่วนหนึ่งของเขาในกลุ่มที่เขาเข้าร่วมอยู่นั่นเอง ซึ่งหมายความว่าคนจะแสดงบทบาทแตกต่างออกไปเสมอเมื่ออยู่ในกลุ่มต่างๆ กัน ทั้งนี้เพราะคาดหวังของแต่ละกลุ่มไม่เหมือนกันนั่นเอง

ปรัชญา ศรีภา (2540) ได้สรุปความหมายของบทบาท คือ บทบาท หมายถึง ปัสถาน ความมุ่งหวัง ข้อห้ามการรับผิดชอบและอื่นๆ ที่ลักษณะทำนองเดียวกัน ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้บทบาทตามความหมายที่คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยที่สุดแต่มุ่งไปถึงการบังคับซึ่งหน้าที่อันควรกระทำ และความเป็นไปของผู้ดำรงตำแหน่งที่กระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น หรือการกระทำของบุคคลแต่ละบุคคลที่กระทำโดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคม หรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็ตาม แนวทางอันบุคคลพึงกระทำเมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้นๆ นั่นเอง

จันงค์ อภิวัฒน์สิทธิ และคณะ (2540 , 37 –38) ได้อธิบายเสริมว่า บทบาทเป็นพฤติกรรมที่เห็นได้เป็นการกระทำของบุคคล ผู้ที่มีสถานภาพเหมือนกัน ย่อมมีการแสดงบทบาทเป็นแบบเดียวกันตามบรรทัดฐานที่กำหนดไว้ คนที่มีสถานภาพเหมือนกันบางครั้งแสดงบทบาทต่างกัน อาจพิจารณาได้โดยแยกลักษณะของบทบาทเป็น 3 ด้าน คือ

1. บทบาทในอุดมคติ (Idea Role) ได้แก่บทบาทที่กำหนดไว้ เป็นกฎหมายหรือตามความคาดหวังของบุคคลทั่วไปในสังคม เป็นแบบฉบับที่สมบูรณ์ซึ่งผู้ที่มีสถานภาพหนึ่ง ๆ ควรกระทำแต่อาจไม่มีใครทำตามนั้น

2. บทบาทตามที่บุคคลเข้าใจหรือรับรู้ (Perceived Role) เป็นบทบาทที่ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นๆ อาจจะคิดว่าตัวเองควรเป็นอย่างไร ทั้งนี้ย่อมเกี่ยวกับทัศนคติ ค่านิยมหรือบุคลิกภาพและประสบการณ์ของบุคคลแต่ละคน

3. บทบาทที่แสดงออกจริง (Actual /Enacted Role) ได้แก่การกระทำที่บุคคลปฏิบัติจริงซึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์เฉพาะหน้าในขณะนั้นด้วย

นอกจากนี้ นารายณ์ นาคปหนอง (2545, 17) ได้ให้ความเห็นว่าบทบาทเป็นส่วนหรือคุณลักษณะการแสดงออกของผู้ดำรงตำแหน่ง หรือหน้าที่การงานที่ผู้นั้นได้รับมอบหมาย โดยอยู่ในความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้องและผู้ที่มีอำนาจว่าควรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานตามบทบาทจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสำนึกในบทบาทของผู้นั้น

ดังนั้น ถ้าจะกล่าวอย่างสรุป บทบาท จึงเป็นหน้าที่หรือเงื่อนไขที่ต้องกระทำตามสิทธิต่าง ๆ ที่ได้มาพร้อมกับตำแหน่ง เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งได้ปฏิบัติตามบทบาทของผู้ดำรงตำแหน่งใดๆ ก็ตาม นอกจากจะเกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งแล้ว ยังจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องและผู้มีอิทธิพลต่อผู้ดำรงตำแหน่งนั้นๆ ด้วยการแสดงบทบาทตามตำแหน่ง ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ

1. บทบาทที่เป็นจริง เป็นการแสดงบทบาทตามตำแหน่งที่ผู้มาดำรงตำแหน่งนั้นๆ ครอบงำโดยยึดถือหน้าที่หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้กับตำแหน่ง

2. บทบาทที่คาดหวัง เป็นความคาดหวังของบุคคลผู้เกี่ยวข้องซึ่งคาดหวังหรือมุ่งหวังให้ผู้ดำรงตำแหน่งแสดงบทบาทตามตำแหน่งนั้นๆ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทภาวะที่บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ซึ่งบทบาทนั้นมีทั้งบทบาทในอุดมคติ เป็นบทบาทที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งในที่นี้บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542) และพระราชบัญญัติกำหนดและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 อีกบทบาทหนึ่งก็คือ บทบาทที่เป็นจริง เป็นการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดด้วยกฎหมาย ให้องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำ

จะมีการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด และบทบาทที่แสดงออกมากหรือน้อยหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการพัฒนาชุมชน จึงจำเป็นที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการประเมินผลในการแสดงบทบาทของตนเองว่าสอดคล้องตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงบทบาทและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ปัจจุบันได้มีการแบ่งตามขนาดขององค์การบริหารส่วนโดยยึดรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหลัก สามารถแบ่งได้ 3 ขนาดคือ ใหญ่ กลาง เล็ก ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์สามารถแบ่งได้ 2 ขนาดคือ เล็ก และ ขนาดกลาง ซึ่งแบ่งตามรายได้สามารถแยกได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รายได้ และขนาด

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน อบต.	สมาชิก อบต.		ขนาด
		สมาชิกสภา อบต.	รายได้ของอบต.	
เมือง(อบต.นอกเมือง)	20	239	701,407,008.21	เล็ก (กลาง)
กิ่ง อ.เขวาสินรินทร์	5	40	142,002,021.68	เล็ก
ชุมพลบุรี	9	86	575,237,838.43	เล็ก
ท่าตูม	10	121	373,944,537.57	เล็ก
จอมพระ	9	75	292,897,283.89	เล็ก
ปราสาท	18	186	599,538,650.24	เล็ก
กาบเชิง	6	58	191,661,894.37	เล็ก
กิ่ง อ.พนมดงรัก	4	38	135,393,779.90	เล็ก
รัตนบุรี	12	101	325,818,661.94	เล็ก
กิ่งอ. โนนนารายณ์	5	31	141,552,365.70	เล็ก
สนม	7	63	187,492,180.34	เล็ก
กิ่ง อ.ศรีณรงค์	5	52	103,100,500.76	เล็ก
ศรีขรภูมิ	15	154	445,698,291.47	เล็ก
สังขะ	12	132	396,312,563.45	เล็ก
ลำดวน	5	39	149,077,488.81	เล็ก
บัวเชด	6	54	185,564,667.82	เล็ก
ลำโรงทาน	10	85	211,220,109.19	เล็ก
รวม	158	1554	5,157,919,843.77	

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดบริการสาธารณะ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชน (กรมการปกครอง, 2543, 99 - 100) ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
2. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ
3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
4. การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
5. การสาธารณูปการ
6. การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
7. การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส
11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
16. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย
19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
22. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัย โรงมหรสพและ
สาธารณะสถานอื่น ๆ

24. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

25. การผังเมือง

26. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ

28. การควบคุมอาคาร

29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุน การป้องกันและรักษาความ

ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

31. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศ

กำหนด

ผู้วิจัยได้เสนอบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดบริการสาธารณะในด้านต่างๆ

ไว้ดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม

การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ การจัดให้มีการควบคุมตลาด
ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ การสาธารณสุข โภคและการก่อสร้างอื่น ๆ การสาธารณสุข การปรับปรุง
แหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย กำจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การกำจัดมูลฝอยสิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน การควบคุมการเลี้ยงสัตว์ การจัดให้มีและควบคุม
การฆ่าสัตว์ การรักษาความปลอดภัยความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัย โรงมหรสพ และ
สาธารณสถานอื่น ๆ การผังเมือง การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร การดูแลรักษาที่สาธารณะ
การควบคุมอาคาร การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชน
ในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองการส่งเสริม การฝึกและการประกอบอาชีพ และ
การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา
การส่งเสริมกีฬา การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน การส่งเสริม
การมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น การสาธารณสุขการอนามัยครอบครัว และการรักษา
พยาบาล การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัย

ด้านการศึกษา

ในแผนพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (กรมการปกครอง, 2540, 1-4) เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 4 การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและ โอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนา ชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยน ประสพการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

มาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสาน และส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีขอบข่ายกว้างขวาง ครอบคลุมทุกๆ ด้าน ใน เรื่องเกี่ยวกับการศึกษานั้น กฎหมายบัญญัติไว้ในมาตรา 67 (5) แห่ง พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล ซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมในส่วนของรายได้และงบประมาณนั้นที่มี ผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่นเพราะ อบต. สามารถจัดงบประมาณส่งเสริมสนับสนุน

การศึกษาได้ ความสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่นจึงมีความสำคัญไม่น้อย เพราะส่งเสริมเกื้อหนุนซึ่งกันและกันกับ โรงเรียน และสถานศึกษาซึ่งตั้งอยู่ในแต่ละพื้นที่ ความสอดคล้องกัน ร่วมมือกันเป็นประสิทธิภาพในการพัฒนาศึกษาให้บรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แจ้งการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 แผนงบประมาณ กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ผลผลิตที่ 3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการบริการสาธารณะ งบเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนทั่วไป(สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์, 2550, วารสาร) ดังนี้

1. เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารเสริม (นม) สำหรับภาคเรียนที่ 1/2550

- จัดสรรให้เด็กเล็ก/เด็กอนุบาลศึกษา และเด็กประถมศึกษาปีที่ 1-4 อัตราเด็กคนละ 5 บาท/วัน

1.1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 วัน

1.2 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบต./อบจ.) จำนวน 5 วัน

1.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 30 วัน

2. เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวันสำหรับภาคเรียนที่ 1/2550

- จัดสรรให้เด็กเล็ก/เด็กอนุบาลศึกษา และเด็กประถมศึกษาปีที่ 1-6 อัตราเด็กคนละ 10/วัน 30วัน

2.1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดสรรเพิ่มในอัตรา 39%

ของจำนวนนักเรียน จำนวน 100 วัน

2.2 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบต./อบจ.) จัดสรรเพิ่มในอัตรา

39% ของจำนวนนักเรียน จำนวน 100 วัน

บัญชีรายละเอียดการจัดสรรเงินอุดหนุนอาหารเสริม (นม) ภาคเรียนที่ 1/2550 จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดสรรให้จังหวัดสุรินทร์ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงรายละเอียดการจัดสรรเงินอุดหนุนอาหารเสริม(นม) จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คลัง	สังกัด สพฐ.		สังกัด อบท.		ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		รวมทั้งสังกัด	
	นักเรียน (คน)	งบประมาณ (บาท)	นักเรียน (คน)	งบประมาณ (บาท)	นักเรียน (คน)	งบประมาณ (บาท)	นักเรียน (คน)	งบประมาณ (บาท)
จังหวัด สุรินทร์	115,637	2,890,925	1,814	45,350	21,676	3,251,400	139,127	6,187,675

ที่มา : สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ (2551, 1)

ด้านการท่องเที่ยว

สำหรับประเทศไทยแล้ว ตั้งแต่เริ่มมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-9 (พ.ศ. 2503-2546) กล่าวได้ว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือว่าเป็นแหล่งรายได้หลักที่สำคัญส่วนหนึ่งของประเทศ ซึ่งจากตัวเลขของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แสดงให้เห็นว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติและรายได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 – 2546 ได้ทวีจำนวนอย่างเพิ่มเติมอย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากร สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศ อันเป็นเหตุปัจจัยให้เกิดการปรับตัวของระบบการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก และหากพิจารณาถึงองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนรวมทั้งกระบวนการบริหารจัดการแล้ว พบว่าหน่วยงานภาครัฐ เอกชน รวมทั้งผู้ประกอบการที่ให้การสนับสนุนและใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวในรูปแบบดังกล่าว กลับยังมีความไม่ชัดเจนในด้านแนวความคิดและหลักการ วิธีการและกระบวนการ รวมทั้งการบริหารจัดการฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวและการกระจายผลประโยชน์ให้ชุมชนท้องถิ่น บทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีขอบข่ายกว้างขวาง ครอบคลุมทุกๆ ด้าน ในเรื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวนั้น กฎหมายบัญญัติไว้ในมาตรา 16 (8) แห่ง พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในส่วนของรายได้และงบประมาณนั้นที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพราะ อบต. สามารถจัดงบประมาณส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวได้ ความสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่นจึงมีความสำคัญไม่น้อย เพราะส่งเสริมเกื้อหนุนซึ่งกันและกันกับโรงเรียน และสถานศึกษาซึ่งตั้งอยู่ในแต่ละพื้นที่ ความสอดคล้องกัน ร่วมมือกันเป็นประสิทธิภาพในการพัฒนาศึกษาให้บรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น ในจังหวัดสุรินทร์มีสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุรินทร์

สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสุรินทร์	องค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้อง
1. ปราสาทบ้านพลวง	องค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอน
2. ปราสาทภูมิโปน	องค์การบริหารส่วนตำบลคม
3. ปราสาทเมืองที	องค์การบริหารส่วนตำบลนอกเมือง
4. หมู่บ้านช้าง	องค์การบริหารส่วนตำบลกระโพ
5. หมู่บ้านทอผ้าไหม	องค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์
6. หมู่บ้านจักสานบุทม	องค์การบริหารส่วนตำบลนอกเมือง

7.หมู่บ้านทำเครื่องเงิน

องค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์

ตาราง 3 (ต่อ)

สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสุรินทร์	องค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้อง
8. ปราสาทตาเมือน	องค์การบริหารส่วนตำบลตาเมียง
9. ปราสาทศีขรภูมิ	องค์การบริหารส่วนตำบลระแงง
10. หลวงพ่อพระชีว์ัดบูรพาราม	องค์การบริหารส่วนตำบลนอกเมือง
11. ปราสาทยายเงา	องค์การบริหารส่วนตำบลสังขะ
12. โครงการหมู่บ้านทับติมสยาม	องค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา
13. โครงการเปิดจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม	องค์การบริหารส่วนตำบลนอกเมือง
14. ศาลหลักเมือง	องค์การบริหารส่วนตำบลนอกเมือง
15.อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีฯ	องค์การบริหารส่วนตำบลนอกเมือง
16. วนอุทยานห้วยเสนง	องค์การบริหารส่วนตำบลเจนิยง
17. งานแสดงช้าง	องค์การบริหารส่วนตำบลนอกเมือง

ที่มา: การท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์ (2550, 1)

โดยสรุป จากการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและชุมชน คือ

1. ก่อให้เกิดพัฒนาทางเศรษฐกิจ ในด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
2. ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านการเมืองในเรื่องของการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นในระดับตำบล การพัฒนาทางการบริหารของประชาชน โดยให้ประชาชนเป็นผู้บริหารให้เกิดความก้าวหน้าของชุมชนตนเอง
3. การพัฒนาทางด้านสังคม และวัฒนธรรม
4. การพัฒนาทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จะเห็นได้ว่าบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน มีทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสังคม และด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลต้องดำเนินการพัฒนาควบคู่กันไป เพื่อให้เกิดความสมดุลในทุกๆ ด้าน

แนวคิด พื้นฐานของการพัฒนาชุมชน

แนวคิดของการพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นงานที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต้องปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้น ได้มีผู้ศึกษาและให้แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ดังนี้

ความหมายของการพัฒนาชุมชน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2538 : 591) ให้ความหมายของคำว่า การพัฒนาไว้ว่า ทำให้เจริญ คำว่าการพัฒนามีผู้ให้ความหมายไว้หลายอย่าง ได้แก่

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี (2534, 2) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่ง ไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่า โดยมีการกระทำอย่างมีระบบ ซึ่งเป็นเสมือนกลวิธีหรือมรรควิธี เพื่อให้การปฏิบัติงานต่างๆ ก้าวไปสู่ผลของกิจกรรมต่างๆ

สนธยา พลศรี (2545, 12) กล่าวว่า เป้าหมายของการวางแผนพัฒนาควรพัฒนาคนให้มีความสุข คนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น เพราะคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เป็นผู้มีบทบาทในท้องถิ่นทั้งเป็นผู้ดำเนินงาน เป็นผู้ได้รับประโยชน์และผู้สืบทอดการพัฒนาอย่างไม่มีที่สิ้นสุดคนจึงเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรม และมีความสุข คือ

1. การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คือทำให้คนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการประกอบกิจการงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว ความรู้ทางการเมืองและความรู้ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีวิสัยทัศน์ บุคลิกภาพที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้ ใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้

2. การพัฒนาคนให้มีคุณธรรม คือ ทำคนให้เป็นคนดีทั้งคิด พูด และการประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. การพัฒนาคนให้มีความสุข คือการทำให้คนมีความสงบ มีจิตใจดีงาม เยือกเย็น มั่นคง ผ่องใส ไม่มีความเครียด เข้าถึงสังขารมของชีวิต มองโลกในแง่ดี

สมศักดิ์ บุษผาสวรรณ์ (2543, 18) กล่าวไว้ว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนา มีจุดมุ่งหมายสูงสุดท้ายอยู่ที่การให้ประชาชน “มีคุณภาพชีวิตที่ดี” คือ การมีกิน มีใช้ อยู่เย็นเป็นสุข การดูแลสุขภาพชีวิต จึงต้องดูแลทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านวัตถุ ด้านจิตใจ ด้านวัตถุคือเหลือกินเหลือใช้ พอกินพอใช้ ด้านจิตใจ อยู่เย็นเป็นสุข เกือบทุกเรื่อง อยู่เย็นเป็นสุขมากกว่าความเคียดแค้น

ดังนั้น การพัฒนาคนและการพัฒนาวัตถุหรือสิ่งแวดล้อมควรกระทำไปพร้อม ๆ กัน

กล่าวคือ การไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาชุมชน คือการพัฒนาคนนั้นจำเป็นต้องใช้การพัฒนาวัตถุหรือสิ่งแวดล้อม เป็นสื่อหรือแบบฝึกเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคนในที่สุด

โดยสรุป ความหมายของการพัฒนาชุมชน คือ การเปลี่ยนแปลงความเป็นอยู่ของคนในชุมชน จากสภาพที่เป็นอยู่เดิมให้ดีขึ้น ทั้งในด้านของเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการพัฒนาด้านวัตถุ และจิตใจ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยความร่วมมือระหว่างประชาชนกับรัฐบาล

หลักการสำคัญการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบ การบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนมีหลักการดังนี้

1. การปฏิบัติตามกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลต้องศึกษาและทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่า มี อำนาจและหน้าที่อะไรบ้าง โดยพิจารณาจาก

1.1 พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ในมาตรา 66,67 และ68

1.2 พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา16

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล ยังต้องพิจารณาดังกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รัฐธรรมนูญกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข การศึกษา การควบคุมอาคาร การรักษาความสะอาด การผังเมือง เป็นต้น

2. ทิศทางการพัฒนาประเทศ เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาประเทศจะถูกกำหนดไว้ตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น จะต้องปฏิบัติตามส่วนที่เกี่ยวข้องศักยภาพและความเหมาะสม

3. นโยบายของรัฐบาล นโยบายรัฐบาล เป็นแนวทางการดำเนินงานของรัฐบาล เพื่อการ พัฒนาและแก้ไขปัญหาของประเทศตามที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา โดยมีหน่วยงานภายใต้ระเบียบบริหารราชการ แผ่นดินทั้งส่วนกลาง ภูมิภาคและท้องถิ่นเป็นหน่วยปฏิบัติตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง

4. ปัญหาและความต้องการของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลได้ถูกจัดวางให้เป็น กลไกการประสานงาน การแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนระดับตำบล/หมู่บ้านซึ่งองค์การบริหารส่วน ตำบล จะต้องมีการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการให้ทราบถึงมิติของปัญหาใน 3 ด้าน ได้แก่

4.1 ลักษณะหรือสภาพของปัญหา

4.2 สาเหตุของปัญหา

4.3 แนวทางแก้ไขปัญหา

5. ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการกำหนดแนวทางพัฒนา หรือวิธีการแก้ไข ปัญหาต้องคำนึงถึงศักยภาพหรือความสามารถของหน่วยงานและความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ ซึ่ง จะต้องพิจารณาดังนี้

5.1 ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาถึงปัจจัยทางการบริหารเป็นหลัก ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ ระบบงาน เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ

5.2 ศักยภาพของพื้นที่พิจารณาถึงสภาพภูมิศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติประชาชน การรวมกลุ่มต่างๆ เป็นต้น

6. ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการพัฒนา หลักการสำคัญ คือ

6.1 ต้องมีวิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายการพัฒนาที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในอนาคตซึ่งต้องอาศัย กระบวนการประชาคมในการระดมความคิดเห็น และความต้องการของคนในท้องถิ่นที่ต้องการให้ ท้องถิ่นเดินไปทางใด

6.2 ต้องครอบคลุมใน 3 มิติ คือ

6.2.2 ครอบคลุมภารกิจในทุกด้านตามที่กฎหมายกำหนด

6.2.2 ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนด้อยโอกาส รวมทั้ง กลุ่มอาชีพต่างๆ

6.2.3 ครอบคลุมพื้นที่ทุกหมู่บ้าน ในเขตตำบล

6.3 สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของชาติ นโยบายรัฐบาล แนวทางพัฒนาจังหวัดและ อำเภอ

6.4 ตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลต้อง แสวงหาตรวจสอบ ศึกษาให้ชัดเจนว่าปัญหาที่แท้จริงของประชาชน คือ อะไร และปัญหาใดมีความ เร่งด่วนมากน้อยกว่ากัน และประชาชนต้องการมากที่สุด

6.5 ต้องเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดย

6.5.1 ให้ประชาชนร่วมจัดทำแผน โดยร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมเสนอปัญหาความต้องการ โครงการ/กิจกรรมตามกระบวนการประชาคม

6.5.2 ให้ประชาชนได้ประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยเมื่อสิ้นปีงบประมาณได้จัดประชุมประชาคม เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นต่อ ผลงานในรอบปี

6.6 ยึดหลักความเป็นไปได้และมีประโยชน์สูงสุด ในการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่จะ บรรลุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องพิจารณา

6.6.1 เป็น โครงการที่สามารถดำเนินการ ได้จริงเป็น โครงการที่ต้นทุนต่ำ

6.6.2 เป็น โครงการที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

6.6.3 เป็น โครงการที่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

6.7 จะต้องนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม (กรมการปกครอง, 2543)

ภายหลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนพัฒนาแล้ว จะต้องนำแผน ไปปฏิบัติตามที่ กฎหมายได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล บริหารกิจการให้เป็นไปตามแผนพัฒนาตาม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 59 โดยใช้แผนเป็นฐานในการจัดทำข้อบังคับ งบประมาณรายจ่ายประจำปี/เพิ่มเติม และทิศทางของการพัฒนาประเทศ นโยบายรัฐบาล ตลอดจนทั้งปัญหา และความต้องการของประชาชน ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล

สรุป การวางแผนพัฒนา คือ การนำข้อมูลปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่ในส่วนท้องถิ่นมาแก้ไขปรับปรุง ให้ดียิ่งขึ้นไป เพื่อสนองความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ โดยดำเนินการตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมาย เพื่อให้ครอบคลุมถึงปัญหา มุ่งพัฒนาไปที่คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนเป็นหลัก

แนวคิดพื้นฐานการพัฒนาชุมชน

จิรพรรณ กาญจนจิตรรา (2530 , 5) ได้กล่าวถึง แนวคิดพื้นฐานของการพัฒนาชุมชนอยู่ 3 ประการ คือ

1. การช่วยเหลือตนเองและการช่วยเหลือเพื่อให้สามารถช่วยตนเองได้ ประชาชนในท้องถิ่น จะต้องช่วยตัวเองในรูปของแรงงาน วัสดุ และทรัพย์สิน เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตน หากเกินความสามารถ รัฐบาลจึงให้การสนับสนุนตามควร
2. การพัฒนาชุมชน เป็นการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ หมายความว่า ปัญหาของชุมชนหรือของ ประเทศไม่อาจแก้ไขได้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือโดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งแต่จะต้องเป็นการประสาน ปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเป็นการประสานของวิธีการหลายวิธีการและหลายด้าน
3. การพัฒนาชุมชน เป็นการดำเนินงานที่เริ่มจากท้องถิ่นชนบท โดยมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้อง กับนโยบายพัฒนาประเทศ ไม่ได้หมายถึงนโยบายชาติเป็นผู้กำหนดคน นโยบายท้องถิ่น แต่กิจกรรมของ ท้องถิ่นจะได้รับการสนับสนุนให้เป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนค้ำจุนนโยบายของชาตินั้นคือจะได้รับการ สนับสนุนจากรัฐบาลในด้านวัสดุ กำลังคน

จากแนวคิดดังกล่าว การพัฒนาชุมชน จึงมีเป้าหมายครอบคลุมในหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชน และประชาชน ซึ่งสรุปได้ 2 ประการ คือ

1. เป้าหมายสูงสุด ของการพัฒนาชุมชน คือการพัฒนาคน ในชุมชนให้มีทั้งคุณภาพและ คุณธรรมในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
2. เป้าหมายรอง ของการพัฒนาชุมชน คือ การพัฒนาวัตถุหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถนน บ่อน้ำ และบ้านเรือน เป็นต้น

ดังนั้นการพัฒนาคนและการพัฒนาวัตถุหรือสิ่งแวดล้อมควรกระทำไปพร้อมๆ กัน กล่าวคือ การไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาคนนั้นจำเป็นต้องใช้การพัฒนาวัตถุหรือสิ่งแวดล้อม เป็นสื่อหรือ แบบฝึกหัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคนในที่สุด (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2532, 10-11)

ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน

แนวคิดการพัฒนาอีกรูปแบบเกิดจากแนวความคิดของนักทฤษฎีกลุ่ม กองทุน คัค อัมมาส์ค โจนส์ แห่งประเทศสวีเดน (อ้างถึงใน วิษณุ พลอยศรี, 2547 : 28-29) เป็นทฤษฎีที่ผสมผสานแนวความคิดและวิธีการพัฒนาของทฤษฎีต่างๆ แล้ว กำหนดเป็นทฤษฎีของตน เผยแพร่เป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.1975 มีสาระสำคัญดังนี้

1. แนวความคิดพื้นฐานของทฤษฎี

ทฤษฎีการพัฒนาอีกรูปแบบ มีแนวความคิดพื้นฐานที่สำคัญ คือ การให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญมากที่สุด จึงต้องนำศักยภาพและความคิดสร้างสรรค์ของคนมาให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาให้มากที่สุด ซึ่งมีแนวความคิดสำคัญ 5 ประการคือ

1.1 การพัฒนาเป็นเรื่องของประชาชน ประชาชนจึงต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในสิ่งที่มีผลกระทบต่อตนเอง

1.2 การพัฒนาเป็นเรื่องของทั้งประเทศยากจนและประเทศร่ำรวย ไม่ใช่เป็นเรื่องของประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น ต้องดำเนินการพัฒนาร่วมกัน จึงจะประสบความสำเร็จ

1.3 ถ้าหากมีการจัดสรรและใช้อย่างถูกต้องแล้ว ทรัพยากรของโลกมีปริมาณเพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้ทั่วโลก

1.4 การพัฒนาเป็นกระบวนการที่ต้องพัฒนาจากภายในให้สอดคล้องกับค่านิยม ระบบการเมืองและพื้นฐานทรัพยากรของแต่ละประเทศ ไม่ใช่การลอกเลียนแบบหรือการหยิบยืมตัวแบบสำเร็จรูปมาใช้

1.5 ระบบและวิธีการต่างๆ ในระดับ โลกสามารถพัฒนาให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของประเทศโลกที่สามได้ ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างการพัฒนาระดับ โลกที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. แนวความคิดในการพัฒนา

ทฤษฎีการพัฒนาอีกรูปแบบ มีแนวความคิดในการพัฒนา 5 ประการคือ

2.1 เน้นการพัฒนาในเรื่องความต้องการขั้นพื้นฐานของคน

2.2 เป็นการพัฒนาจากการริเริ่มและการดำเนินการจากภายใน

2.3 เป็นการพัฒนาที่ยึดหลักการพึ่งตนเอง

2.4 เป็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

2.5 เป็นการพัฒนาที่มีการเปลี่ยนแปลงทาง โครงสร้างให้มีการกระจายผลของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งระดับระหว่างประเทศ ระดับประเทศ ระดับท้องถิ่น และในสาขาการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานวิจัยในประเทศ และงานวิจัยต่างประเทศนี้ จากผู้วิจัยหลาย ๆ ท่าน ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีความคิดเห็นแตกต่างกันหลายประการ ดังนี้

สถาบันดำรงราชานุภาพ (2539, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ด้านการบริหารงาน ด้านการจัดโครงสร้างและระบบงาน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่ค่อยเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองและก้ำกัมนั้นยังคงมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ทำให้บทบาทของฝ่ายบริหารค้ำกว่าฝ่ายสภา ส่วนด้านการบริหารการคลังและงบประมาณ พบว่า โครงการพัฒนาส่วนใหญ่เป็น โครงสร้างพื้นฐาน แทบไม่มีโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านอื่น ๆ เลย

อาทร คุรวรรณ (2539, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเทียบกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า สมาชิกจำนวนมากที่สุดมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นระดับมาก รองลงมา มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นระดับปานกลาง ส่วนประเภทของบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความสำคัญกับบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจน้อยที่สุด และในส่วนของตัวแปรอิสระเฉพาะระดับการศึกษาที่แตกต่างกันเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของสมาชิกในการพัฒนาท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

น้ำทิพย์ ประทุมเวียง (2541, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่นตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและข้าราชการผู้เกี่ยวข้อง ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 57 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล รายได้ต่อเดือนค้ำกว่า 5,000 บาทเคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลและส่วนใหญ่อยู่ในท้องถิ่น 20 ปี ขึ้นไป ส่วน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและข้าราชการเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นในระดับปานกลาง โดยมีบทบาทสูงที่สุดในด้านการบริการ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ รองลงมาคือบทบาทด้านสิ่งแวดล้อม และมีบทบาทน้อยที่สุดในด้านเศรษฐกิจ และ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น คือ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง รายได้ การได้รับข้อมูลข่าวสาร ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นครบถ้วนตามบทบาทหน้าที่

ประเสริฐ จันทร์อักษร (2541, 207) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดสกลนคร พบว่าบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านสาธารณสุขโลกพื้นฐานได้จัดทำหลายอย่าง ด้านเศรษฐกิจไม่พบว่ามี การดำเนินงาน ส่วนด้านสังคม และวัฒนธรรมมีการดำเนินงานบ้าง

จตุรเทพ โควินทวงศ์ (2543, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จังหวัดระนอง พบว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทมากในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาทรัพยากร

ป่าไม้ในชุมชน กิจกรรมการกิจ โครงการปลูกต้นไม้ในชุมชน เช่น บริเวณ วัด โรงเรียน สุสาน ส่วนอายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่น ประเภทการได้เป็นคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กรในท้องถิ่น การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ไม่มีผลต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จังหวัดระนองแตกต่างกัน

ฉันทน์ บัวบาน.(2543, บทคัดย่อ) ในด้านบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ยังได้ทำการวิจัย รัชชาความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อบทบาทการส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพัทลุงพบว่า การส่งเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียน ยังไม่สามารถจัดการศึกษาเองได้เพราะขาดงบประมาณและบุคคลกรที่มีความรู้ทางการจัดการศึกษา การส่งเสริมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ควรให้การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นพิเศษในทุกด้าน ควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมอาชีพหลักสูตรระยะสั้นและส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย ควรส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชน โดยการกระจายข่าวที่จัดอย่างมีประสิทธิภาพที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ที่สามารถใช้ประกอบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย การส่งเสริมกิจกรรมของกลุ่มองค์กรประชาชนและการส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่น

สาธิต อิศรางกูร ณ อยุธยา (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชนบท : ศึกษาเฉพาะ กรณีอำเภอแก่ง จังหวัดลำปางพบว่า บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาในภาพรวมอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของบทบาทเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสังคมและวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ด้านการเมืองการปกครองและด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ด้านเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สำหรับตัวแปรอิสระซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาอาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และสถานภาพของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีผลต่อบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชนบท ในภาพรวม

วุฒินันท์ สิงห์โพนทัน (2544, 78) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการด้านการศึกษาคตามความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าบทบาทและหน้าที่ของ

อบต. ในการจัดการศึกษานั้น ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเท่าที่ผ่านมามีส่วนร่วมน้อย แต่ครูเห็นว่ามีส่วนร่วมปานกลาง ผู้บริหารและครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เท่าที่ผ่านมา อบต. มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนทั้ง 6 ด้านในระดับปานกลาง 5 งานคือ ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ ด้านอาคารสถานที่และด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนส่วนงานด้านบุคลากรมีส่วนร่วมน้อย และด้านความคาดหวังในภาพรวม ผู้บริหารและครูมีความคาดหวังว่า อบต. ควรจะมีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของ อบต. พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของทั้งสองกลุ่มต่อบทบาทและหน้าที่ของ อบต. พบว่าอยู่ในระดับมาก และไม่มี ความแตกต่างกันทางสถิติ และอบต. ควรมีบทบาทหน้าที่ที่เน้น ไปที่งานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน อาคารสถานที่ กิจการนักเรียนและงานธุรการการเงินและพัสดุ ส่วนงานการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการยกย่องและเสริมขวัญกำลังใจ การพิจารณาความคิดความชอบและการประเมินการทำงานของครูเห็นว่า อบต. ไม่ควรเข้าไปมีบทบาทและหน้าที่

วิรัตน์ วงศ์รอด (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ผลของการศึกษาพบว่าจำนวน หมู่บ้านในพื้นที่ระหว่าง 5-7 หมู่บ้าน ส่วนมากเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 5 มีจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ระหว่าง 10-15 คน พนักงานส่วนตำบล ระหว่าง 1-4 คน ละมีลูกจ้าง ระหว่าง 1-7 คนการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นใน 3 ประเด็น คือ กิจกรรมการศึกษาให้ความรู้ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและอาชีพ และกิจกรรมการศึกษาให้ความรู้ด้าน ข้อมูลข่าวสารอยู่ระดับสูง ส่วนกิจกรรมการศึกษาประเภทความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับต่ำ

ชาญณรงค์ หาญกิจ (2545, 93) ได้ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานคือ งบประมาณในการพัฒนามีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ขาดการชี้แจงนโยบายการพัฒนาชุมชนให้ประชาชนทราบและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ขาดการประสานงานทำให้ไม่ได้รับการร่วมมือด้วยดีเท่าที่ควร

ไชยวัฒน์ ซาติประสพ (2550, 110) ได้ทำการศึกษาทัศนะของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์จากการศึกษาพบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ มีทัศนะต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนางรอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภอนางรอง มีทัศนะต่อการบริหารงานและรับรู้ถึงปัญหา

ที่เกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ กันและต้องให้มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแนวทางเดียวกัน หรืออาจมองได้อีกประเด็นหนึ่งว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่สามารถตอบสนอง ความต้องการของประชาชนในระดับที่น่าพอใจสูงสุดจึงส่งผลให้มีทัศนคติต่อการบริหารอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้ง 6 ด้าน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่เน้นศึกษาเกี่ยวกับบทบาทด้าน โครงสร้างพื้นฐานเท่านั้น ซึ่งเป็น บทบาทด้านหนึ่งในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น และผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญ ของบทบาทในด้านการพัฒนาชุมชนในด้านอื่นๆ คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้าน การท่องเที่ยวเพิ่มเติม ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญที่องค์การบริหารควรมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น

กรอบความคิดในการวิจัย

การศึกษายบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพประกอบ 2 กรอบความคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเรื่องบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 158 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 1,554 คน (กรมการปกครอง, 2543, 215 – 220) ปรากฏดังตาราง 4 ดังนี้
ตาราง 4 แสดงจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุรินทร์

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน อบต.	สมาชิกสภา อบต.
เมือง	20	239
กิ่ง อ.เขวาสินรินทร์	5	40
ชุมพลบุรี	9	86
ท่าตูม	10	121
จอมพระ	9	75
ปราสาท	18	186
กาบเชิง	6	58
กิ่ง อ.พนมดงรัก	4	38
รัตนบุรี	12	101
กิ่งอ.โนนนารายณ์	5	31
สนม	7	63

ตาราง 4 (ต่อ)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน อบต.	สมาชิกสภาอบต.
กิ่ง อ.ศรีณรงค์	5	52
ศรีขรภูมิ	15	154
สังขะ	12	132
ลำดวน	5	39
บัวเชด	6	54
ลำโรงทาน	10	85
รวม	158	1,554

2. กลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 คน ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ขนาดกลาง 6 แห่ง ขนาดเล็ก 7 แห่ง แล้วทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) อำเภอ / กิ่งอำเภอจากจำนวน 17 แห่ง ในจังหวัดสุรินทร์ โดยสุ่มมา 1 ใน 4 จะได้จำนวนอำเภอ / กิ่งอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 4 แห่ง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) หลังจากนั้นทำการสุ่มตำบลในแต่ละอำเภอ / กิ่งอำเภอมารวม 1 ใน 4 จะได้จำนวนตำบล 13 แห่ง แล้วทำการสุ่มสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามสัดส่วน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามรายอำเภอ และขนาด

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวน อบต.	สมาชิกสภา อบต.	ขนาด อบต.
นอกเมือง	6	125	กลาง
สนม	2	60	เล็ก
บัวเชด	2	80	เล็ก
ลำโรงทาน	3	51	เล็ก
รวม	13	316	

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นโดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้ดัดแปลงแบบสอบถามบางส่วนจากการวิจัยของบุคคลอื่น เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามกับเรื่องที่คุณวิจัยกำลังดำเนินการวิจัยครั้งนี้มาใช้ ประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Check Lists)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ในจังหวัดสุรินทร์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งคำถามครอบคลุมการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว แบ่งสเกลเป็น 5 ระดับดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วย	มากที่สุด
4 หมายถึง เห็นด้วย	มาก
3 หมายถึง เห็นด้วย	ปานกลาง
2 หมายถึง เห็นด้วย	น้อย
1 หมายถึง เห็นด้วย	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากข้อคำถามที่ได้กล่าวมาแล้ว เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความ และรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีแนวคิดหลักการ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว
2. นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้า มาสร้างแบบสอบถาม
3. นำเสนอร่างแบบสอบถามเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ทำการตรวจสอบ พิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม และตรงกับสภาพปัญหาเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านประกอบด้วย

1. นายชาญณรงค์ หาญกิจ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านกะนัง (พุทธประชาสรรค์) ตำบลบ้านปรือ อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์
2. นายธีรวัฒน์ วรรณโกเมษ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไผ่ อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์
3. นายประสพ บุญเหลือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองสิง อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์
4. นำแบบสอบถามกลับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งแล้วนำไปแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่น 0.9156

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือพร้อมแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอความร่วมมือ ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดเก็บแบบสอบถามคืนภายใน 7 วัน
3. เมื่อครบกำหนดเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัย ได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ

3. ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for Social Sciences)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่มีข้อมูลครบ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ
2. ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. เปรียบเทียบบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกตามขนาด ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe' Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

5. เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.51 – 4.50	เห็นด้วยมาก
2.51 – 3.50	เห็นด้วยปานกลาง
1.51 – 2.50	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ มีดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
$S.D$	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t -distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F -distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลที่มาวิเคราะห์ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้แบบสอบถาม จำแนกเป็นเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาประสบการณ์การทำงาน และขนาด ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	294	93.00
1.2 หญิง	22	7.00
2. อายุ		
2.1 20 - 30 ปี	55	17.40
2.2 31 - 40 ปี	195	61.70
2.3 41 ปีขึ้นไป	66	20.90
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	50	15.80
3.2 มัธยมศึกษา	141	44.60
3.3 ปริญญาตรี	121	38.30
3.4 สูงกว่าปริญญาตรี	4	1.30
4. ประสบการณ์การทำงาน		
4.1 น้อยกว่า 1 ปี	15	4.70
4.2 1-2 ปี	111	35.10
4.3 3-4 ปี	119	37.70
4.4 4 ปีขึ้นไป	71	22.50
5. ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล		
5.1 ขนาดกลาง	97	30.70
5.2 ขนาดเล็ก	219	69.30

จากตาราง 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 316 คน เป็นเพศชาย จำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 93.00 และเพศหญิง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 อายุ 31-40 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 195 คน คิดเป็นร้อยละ 61.70 รองลงมา คือ อายุ 41 ปี ขึ้นไป จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ

20.90 และอายุ 20-30 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำนวนมากที่สุด คือ 141 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60 รองลงมา คือ ปริญญาตรี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 ที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ประสบการณ์

การทำงานที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 3-4 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 รองลงมา คือ 1-2 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10 ที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ตอนที่ 2 ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผลดังแสดงในตาราง 7 ถึงตาราง 11

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม

ด้าน โครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ท่านมีบทบาทในการกำหนดโครงการเกี่ยวกับการสร้างถนนภายใน อบต.	3.46	0.663	ปานกลาง	1
2. จัดให้มีทางระบายน้ำ บ่อพัก	3.45	0.623	ปานกลาง	2
3. จัดการสาธารณสุขปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ เช่น ปรับปรุงอาคาร สำนักงาน	3.34	0.795	ปานกลาง	4
4. ได้จัดสาธารณสุขการ ปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	3.32	0.736	ปานกลาง	5
5. จัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	3.27	0.828	ปานกลาง	8
6. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง	3.28	0.808	ปานกลาง	7
7. กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย	3.23	0.778	ปานกลาง	11
8. จัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน	3.16	0.762	ปานกลาง	10
9. จัดให้มีการควบคุมการเลี้ยงสัตว์	3.26	0.773	ปานกลาง	9
10. รักษาความปลอดภัยความเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.42	0.775	ปานกลาง	3
11. มีการขนส่งและการวิศวกรรมจราจร	3.29	0.826	ปานกลาง	6
12. มีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.34	0.846	ปานกลาง	4
13. มีการจัดการไฟฟ้า ประปา ในพื้นที่	3.42	0.907	ปานกลาง	3
รวมเฉลี่ย	3.32	0.455	ปานกลาง	

จากตาราง 7 พบว่า ทิศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นด้วยว่าองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีบทบาทในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 บทบาทในการกำหนดโครงการเกี่ยวกับการสร้างถนนภายใน อบต. ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมา คือ ข้อ 2 จัดให้มีทางระบายน้ำ บ่อพัก ($\bar{X} = 3.45$) ข้อ 10 รักษาความปลอดภัยความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และ ข้อ 13 มีการจัดการไฟฟ้า ประปา ในพื้นที่ (\bar{X} เท่ากัน = 3.42) ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนตามทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
14. การส่งเสริมการศึกษาและการประกอบอาชีพ การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน	3.67	0.597	มาก	1
15. จัดการสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรีคนชราและผู้ด้อยโอกาส	3.47	0.644	ปานกลาง	3
16. บำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมประเพณี เช่น แห่เทียนพรรษา สงกรานต์	3.42	0.787	ปานกลาง	5
17. ส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน เช่นการใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.41	0.798	ปานกลาง	6
18. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น	3.45	0.761	ปานกลาง	4
19. สาธารณสุขอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล	3.36	0.783	ปานกลาง	7
20. จัดการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.34	0.802	ปานกลาง	8
21. ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.41	0.752	ปานกลาง	6
22. รมรงค์ให้ประชาชนมีการประหยัด ชีดหลักความพอเพียง	3.47	0.782	ปานกลาง	3
23. ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรรวมถึงกิจกรรมสหกรณ์	3.42	0.787	ปานกลาง	5
24. จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของคนในชุมชน	3.53	0.790	ปานกลาง	2
รวมเฉลี่ย	3.45	0.459	ปานกลาง	

จากตาราง 8 พบว่า ทิศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นด้วยว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 14 การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพการพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน และข้อ 24 จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของคนในชุมชน มีบทบาทในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีบทบาทในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านนี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 14 การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.67$) รองลงมา คือ ข้อ 24 จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของคนในชุมชน ($\bar{X} = 3.53$) ข้อ 15 จัดการสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรีคนชราและผู้ด้อยโอกาส และข้อ 22 รมรงค์ให้ประชาชนมีการประหยัด ยึดหลักความพอเพียง (\bar{X} เท่ากัน = 3.47) ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษา

ด้านการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
25. ส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์การเรียน	3.66	0.664	มาก	1
26. จัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมสุขภาพเด็ก เช่น อาหารกลางวันเด็ก อาหารเสริม (นม)	3.49	0.719	ปานกลาง	2
27. ส่งเสริมด้านกีฬา เช่น อุปกรณ์กีฬา ของรางวัล	3.42	0.807	ปานกลาง	4
28. จัดให้มีงบประมาณด้านการศึกษา เช่น โรงเรียน ขออนุมัติเงินสนับสนุนกิจกรรม	3.43	0.812	ปานกลาง	3
29. จัดให้มีทุนสนับสนุนแก่นักเรียนที่เรียนดี	3.42	0.853	ปานกลาง	4
30. จัดให้มีการบำรุงรักษา ซ่อมแซมอาคารเรียน	3.36	0.867	ปานกลาง	5
31. จัดให้มีการแข่งขันทักษะความรู้	3.31	0.847	ปานกลาง	6
รวมเฉลี่ย	3.44	0.581	ปานกลาง	

จากตาราง 9 พบว่า ทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เห็นด้วยว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการศึกษา ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 25 ส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์การเรียน มีบทบาทในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีบทบาทในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านนี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 25 ส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์การเรียน ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมา คือ ข้อ 26 จัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมสุขภาพเด็ก เช่น อาหารกลางวันเด็ก อาหารเสริม (นม) ($\bar{X} = 3.49$) และข้อ 28 จัดให้มีงบประมาณด้านการศึกษา เช่น โรงเรียนขออนุมัติเงินสนับสนุนกิจกรรม ($\bar{X} = 3.43$) ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการท่องเที่ยว

ด้านการท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
32. จัดให้มีการทำนุบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก มัคคุเทศก์ น้อย	3.51	0.779	มาก	1
33. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวก	3.34	0.773	ปานกลาง	2
34. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์	3.29	0.754	ปานกลาง	4
35. จัดงบประมาณในการส่งเสริมกิจกรรม เช่น งานในการจัดชุดแสดงผ้าไหม จัดเก็บเลี้ยง	3.19	0.805	ปานกลาง	7
36. จัดให้มีศูนย์ให้ความรู้และบริการการท่องเที่ยว	3.22	0.803	ปานกลาง	6
37. จัดเวรยามในการดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว	3.28	0.767	ปานกลาง	5
38. จัดให้มีการประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ททท.	3.29	0.790	ปานกลาง	4
39. จัดให้มีศูนย์บริการอาหาร และจำหน่ายของที่ระลึก	3.30	0.801	ปานกลาง	3
รวมเฉลี่ย	3.30	0.557	ปานกลาง	

จากตาราง 10 พบว่า ทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เห็นด้วยว่า องค์การบริหาร ส่วนตำบลควรมีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 32 จัดให้มีการทำนุบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้มี สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก มัคคุเทศก์ น้อย มีบทบาทในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีบทบาทในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านนี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 32 จัดให้มีการทำนุบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก มัคคุเทศก์น้อย ($\bar{X} = 3.51$) รองลงมา คือ ข้อ 33 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวก ($\bar{X} = 3.34$) และข้อ 39 จัดให้มีศูนย์บริการอาหาร และจำหน่ายของที่ระลึก ($\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม	3.32	0.455	ปานกลาง	3
2. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.45	0.459	ปานกลาง	1
3. ด้านการศึกษา	3.44	0.581	ปานกลาง	2
4. ด้านการท่องเที่ยว	3.30	0.557	ปานกลาง	4
รวมเฉลี่ย	3.37	0.401	ปานกลาง	

จากตาราง 11 พบว่า ทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เห็นด้วยว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 3.45$) รองลงมา คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.44$) และด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ($\bar{X} = 3.32$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชนด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษาและด้านการท่องเที่ยว ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามขนาด ผลดังแสดงในตาราง 12 ถึงตาราง 16

ตาราง 12 เปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม จำแนกตามขนาด

ด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม	ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. ท่านมีบทบาทในการกำหนดโครงการเกี่ยวกับการสร้างถนนภายใน อบต.	3.78	0.739	3.32	0.57	6.050**
2. จัดให้มีทางระบายน้ำ บ่อพัก	3.74	0.634	3.32	0.57	5.850**
3. จัดการสาธารณสุขปกและการก่อสร้างอื่นๆเช่นปรับปรุงอาคาร สำนักงาน	3.42	0.814	3.31	0.78	1.205
4. ได้จัดสาธารณสุขการ ปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	3.49	0.779	3.49	0.70	2.848**
5. จัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	3.51	0.843	3.16	0.81	3.430**
6. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง	3.64	0.695	3.12	0.80	5.52**
7. กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย	3.57	0.720	3.09	0.75	5.272**
8. จัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน	3.47	0.765	3.02	0.72	5.044**
9. จัดให้มีการควบคุมการเลี้ยงสัตว์	3.48	0.709	3.01	0.75	5.19**
10. รักษาความปลอดภัยความเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.64	0.753	3.32	0.76	3.389**

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม	ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
11. มีการขนส่งและการวิศวกรรมจราจร	3.57	0.865	3.16	0.77	4.097**
12. มีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.65	0.842	3.21	0.81	4.381**
13. มีการจัดการไฟฟ้า ประปา ในพื้นที่	3.85	0.882	3.23	0.85	5.870**
รวมเฉลี่ย	3.60	0.471	3.19	0.39	8.04**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 12 พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางและขนาดเล็ก มีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 จัดการสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่นๆ เช่นปรับปรุงอาคาร สำนักงาน มีทัศนะไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนข้ออื่นๆ มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 13 เปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามขนาด

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
14. การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน	3.90	0.637	3.57	0.55	4.694**
15. จัดการสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรีคนชราและผู้ด้อยโอกาส	3.80	0.571	3.32	0.62	6.495**
16. บำรุงรักษาศิลปประเพณีประเพณี เช่น แห่เทียนพรรษา สงกรานต์	3.70	0.806	3.29	0.74	4.383**
17. ส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน เช่นการใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.64	0.780	3.32	0.78	3.384**
18. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น	3.67	0.703	3.36	0.77	3.441**
19. สาธารณสุขอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล	3.69	0.727	3.22	0.76	5.132**
20. จัดการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.57	0.762	3.23	0.80	3.477**
21. ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.65	0.693	3.30	0.75	3.877**
22. รณรงค์ให้ประชาชนมีการประหยัด ขีดหลักความพอเพียง	3.76	0.774	3.34	0.75	4.542**

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
23. ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรรวมถึงกิจกรรมสหกรณ์	3.66	0.840	3.32	0.74	3.662**
24. จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของคนในชุมชน	3.88	0.740	3.38	0.76	5.384**
รวมเฉลี่ย	3.72	0.43	3.33	0.42	7.534**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 13 พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลขนาดกลางและขนาดเล็ก มีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษา จำแนกตามขนาด

ด้านการศึกษา	ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
25. ส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์การเรียน	3.90	0.60	3.56	0.66	4.314**
26. จัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมสุขภาพเด็ก เช่น อาหารกลางวันเด็ก อาหารเสริม (นม)	3.82	0.67	3.35	0.69	5.712**
27. ส่งเสริมด้านกีฬา เช่น อุปกรณ์กีฬา ของรางวัล	3.74	0.77	3.28	0.78	4.827**
28. จัดให้มีงบประมาณด้านการศึกษา เช่น โรงเรียนขอ อนุมัติเงินสนับสนุนกิจกรรม	3.72	0.84	3.30	0.76	4.366**
29. จัดให้มีทุนสนับสนุนแก่นักเรียนที่เรียนดี	3.73	0.91	3.28	0.91	4.443**
30. จัดให้มีการบำรุงรักษา ซ่อมแซมอาคารเรียน	3.74	0.78	3.19	0.85	5.489**
31. จัดให้มีการแข่งขันทักษะความรู้	3.66	0.81	3.16	0.82	5.022**
รวมเฉลี่ย	3.76	0.51	3.30	0.55	6.913**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 14 พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางและขนาดเล็ก มีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน

ตาราง 15 เปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการท่องเที่ยว จำแนกตามขนาด

ด้านการท่องเที่ยว	ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
32. จัดให้มีการทำนุบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก มัคคุเทศก์น้อย	3.69	0.74	3.42	0.78	2.833**
33. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวก	3.59	0.81	3.22	0.73	3.946**
34. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์	3.59	0.74	3.16	0.72	4.811**
35. จัดงบประมาณในการส่งเสริมกิจกรรม เช่น งบในการจัดชุดแสดงผ้าไหม จัดเบียร์เลี้ยง	3.42	0.84	3.08	0.77	3.532**
36. จัดให้มีศูนย์ให้ความรู้และบริการการท่องเที่ยว	3.48	0.74	3.11	0.80	3.915**
37. จัดเวรยามในการดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว	3.56	0.76	3.16	0.74	4.413**
38. จัดให้มีการประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ททท.	3.55	0.75	3.17	0.79	3.597**
39. จัดให้มีศูนย์บริการอาหาร และจำหน่ายของที่ระลึก	3.52	0.78	3.20	0.80	3.269**
รวมเฉลี่ย	3.55	0.55	3.19	0.52	5.502**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 15 พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางและขนาดเล็ก มีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน

ตาราง 16 เปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวม จำแนกตามขนาด

เปรียบเทียบบทบาท	ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม	3.60	0.47	3.19	0.39	8.041**
2. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.72	0.42	3.33	0.42	7.532**
3. ด้านการศึกษา	3.76	0.51	3.30	0.55	6.913**
4. ด้านการท่องเที่ยว	3.55	0.55	3.19	0.52	5.502**
รวมเฉลี่ย	3.65	0.35	3.25	0.36	9.211**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 16 พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางและขนาดเล็ก มีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทของ
องค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา ผลดังแสดงในตาราง 17 ถึง
ตาราง 21

ตาราง 17 เปรียบเทียบทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การ
บริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม	ประถม ศึกษา		มัธยม ศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. ท่านมีบทบาทในการกำหนดโครงการ เกี่ยวกับการสร้างถนนภายใน อบต.	3.62	0.56	3.49	0.60	3.35	0.74	4.00	0.81	3.179*
2. จัดให้มีทางระบายน้ำ บ่อพัก	3.42	0.61	3.52	0.55	3.37	0.70	3.75	0.50	1.546
3. จัดการสาธารณสุขและก่อสร้าง อื่นๆเช่นปรับปรุงอาคาร สำนักงาน	32.8	0.85	3.40	0.76	3.31	0.81	3.25	0.60	0.427
4. ได้จัดสาธารณสุขการ ปรับปรุงแหล่ง ชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่ อาศัย	3.28	0.75	3.38	0.72	3.26	0.75	3.52	0.57	0.627
5. จัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อน หย่อนใจ	3.32	0.68	3.33	0.83	3.16	0.87	3.17	0.50	1.541
6. รักษาความสะอาดและความเป็น ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง	3.28	0.83	3.33	0.81	3.21	0.80	3.25	0.50	0.466
7. กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย	3.26	0.77	3.36	0.74	3.08	0.80	3.00	0.00	2.987*
8. จัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปน สถาน	3.28	0.73	3.28	0.71	2.98	0.81	3.00	0.00	4.210**
9. จัดให้มีการควบคุมการเลี้ยงสัตว์	3.32	0.87	3.24	0.71	3.03	0.81	3.25	0.50	1.737

ตาราง 17 (ต่อ)

ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม	ประถม ศึกษา		มัธยม ศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
10. รักษาความปลอดภัยความเป็น ระเบียบเรียบร้อย	3.38	0.72	3.45	0.76	3.41	0.81	3.25	0.50	0.167
11. มีการขนส่งและการวิศวกรรมจราจร	3.36	0.77	3.35	0.78	3.19	0.88	3.00	0.81	1.164
12. มีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.26	0.87	3.36	0.78	3.36	0.90	3.25	0.95	0.221
13. มีการจัดการไฟฟ้า ประปา ในพื้นที่	3.40	0.90	3.40	0.86	3.45	0.95	3.50	1.29	0.081
รวมเฉลี่ย	3.34	0.45	3.38	0.41	3.24	0.50	3.37	0.20	1.910

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 17 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 มีบทบาทใน การกำหนดโครงการเกี่ยวกับการสร้างถนนภายใน อบต. ข้อ 7 กำจัดขยะ มูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อ 8 จัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ตาราง 18 เปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทของ องค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา

เปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทของ องค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ประถม ศึกษา		มัธยม ศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
14. การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน	3.70	0.50	3.69	0.58	3.64	0.63	3.25	0.95	0.815
15. จัดการสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรีคนชราและผู้ด้อยโอกาส	3.38	0.56	3.51	0.64	3.45	0.68	3.75	0.50	0.785
16. บำรุงรักษาศิลปประเพณีเพิ่มเติม เช่น แหล่งโบราณคดี	3.40	0.75	3.45	0.78	3.40	0.82	3.25	0.50	0.161
17. ส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน เช่นการใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.44	0.84	3.42	0.76	3.41	0.83	3.00	0.00	0.376
18. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น	3.48	0.76	3.50	0.75	3.38	0.77	3.50	0.57	0.601
19. สาธารณสุขอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล	3.32	0.76	3.43	0.75	3.30	0.81	3.75	0.95	0.957
20. จัดการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.34	0.80	3.35	0.74	3.31	0.84	3.75	0.50	0.421

ตาราง 18 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ประถม ศึกษา		มัธยม ศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
21. ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน	3.14	0.83	3.50	0.67	3.41	0.92	3.50	0.57	2.834*
22. รณรงค์ให้ประชาชนมีการประหยัด ใช้หลักความพอเพียง	3.50	0.78	3.53	0.80	3.38	0.75	3.75	0.50	1.022
23. ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรรวมถึงกิจกรรม สหกรณ์	3.46	0.78	3.47	0.79	3.36	0.78	3.25	0.50	0.550
24 จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายเพื่อ สุขภาพของคนในชุมชน	3.54	0.83	3.64	0.76	3.40	0.79	3.50	0.57	1.913
รวมเฉลี่ย	3.43	0.38	3.50	3.44	3.40	0.48	3.48	0.17	0.956

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 18 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 21 ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ตาราง 19 เปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการศึกษา	ประถม ศึกษา		มัธยม ศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
25. ส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์การเรียน	3.66	0.71	3.77	0.67	3.55	0.62	3.50	0.57	2.512*
26. จัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริม สุขภาพเด็ก เช่น อาหารกลางวันเด็ก อาหารเสริม (นม)	3.42	0.70	3.50	0.72	3.50	0.73	3.75	0.50	0.359
27. ส่งเสริมด้านกีฬา เช่น อุปกรณ์กีฬา ของรางวัล	3.62	0.87	3.44	0.78	3.33	0.80	3.25	0.50	1.613
28. จัดให้มีงบประมาณด้านการศึกษา เช่น โรงเรียนขออนุมัติเงินสนับสนุน กิจกรรม	3.66	0.82	3.40	0.77	3.37	0.84	3.25	0.50	1.669
29. จัดให้มีทุนสนับสนุนแก่นักเรียนที่ เรียนดี	3.48	0.88	3.43	0.81	3.39	0.89	3.25	0.50	0.199
30. จัดให้มีการบำรุงรักษา ซ่อมแซม อาคารเรียน	3.36	1.00	3.40	0.81	3.30	0.87	3.50	0.57	0.364
31. จัดให้มีการแข่งขันทักษะความรู้	3.34	0.94	3.36	0.83	3.26	0.83	3.25	0.50	0.340
รวมเฉลี่ย	3.51	0.70	3.47	0.56	3.38	0.54	3.39	0.13	0.745

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 19 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีระดับการศึกษาดังกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการศึกษา ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 25 ส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน เช่น

คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์การเรียน มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีทักษะไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ตาราง 20 เปรียบเทียบทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการท่องเที่ยว จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการท่องเที่ยว	ประถม ศึกษา		มัธยม ศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
32. จัดให้มีการทำนุบำรุงรักษาแหล่ง ท่องเที่ยวให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พักรมภ์คฤเทศก์น้อย	3.52	0.83	3.50	0.75	3.50	0.78	4.00	0.81	0.554
33. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีความ สะดวก	3.32	0.74	3.38	0.77	3.26	0.78	4.25	0.50	2.370*
34. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์	3.38	0.69	3.28	0.79	3.26	0.73	3.50	0.57	0.422
35. จัดงบประมาณในการส่งเสริม กิจกรรม เช่น งบในการจัดชุดแสดง ผ้าไหม จัดเบียร์เลี้ยง	3.24	0.68	3.24	0.82	3.07	0.80	4.00	0.81	2.470*
36. จัดให้มีศูนย์ให้ความรู้และบริการการ ท่องเที่ยว	3.12	0.77	3.28	0.79	3.18	0.81	3.75	0.95	1.226
37. จัดเวรยามในการดูแลความปลอดภัย แก่นักท่องเที่ยว	1.18	0.66	3.28	0.78	3.29	0.76	4.25	0.95	2.453*
38. จัดให้มีการประสานกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ททท.	3.12	0.72	3.37	0.84	3.24	0.74	4.00	0.81	2.512*
39. จัดให้มีศูนย์บริการอาหาร และ จำหน่ายของที่ระลึก	3.22	0.73	3.35	0.79	3.24	0.81	4.00	1.15	1.641
รวมเฉลี่ย	3.26	0.45	3.34	0.56	3.26	0.57	3.97	0.62	2.477*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 20 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 33 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวก ข้อ 35 จัดงบประมาณในการส่งเสริมกิจกรรม เช่น งบในการจัดชุดแสดงผ้าไหม จัดเบี้ยเลี้ยง ข้อ 37 จัดเวรยามในการดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวและข้อ 38 จัดให้มีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ททท. มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ตาราง 21 เปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทของ องค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

เปรียบเทียบบทบาท	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม	3.34	0.45	3.38	0.41	3.24	0.50	3.37	0.20	1.910
2. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.43	0.43	3.50	0.44	3.40	0.48	3.48	0.17	0.956
3. ด้านการศึกษา	3.51	0.70	3.47	0.56	3.38	0.54	3.39	0.13	0.745
4. ด้านการท่องเที่ยว	3.26	0.45	3.34	0.56	3.26	0.57	3.97	0.62	2.477*
รวมเฉลี่ย	3.38	0.40	3.42	0.39	3.32	0.40	3.53	0.19	1.616

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 21 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการท่องเที่ยวมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ผลดังแสดงในตาราง 22 ถึงตาราง 26

ตาราง 22 เปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม	น้อยกว่า 1 ปี		1-2 ปี		3-4 ปี		4 ปีขึ้นไป		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. ท่านมีบทบาทในการกำหนดโครงการเกี่ยวกับการสร้างถนนภายใน อบต.	3.40	0.91	3.38	0.60	3.45	0.59	3.62	0.78	1.995
2. จัดให้มีทางระบายน้ำ บ่อพัก	3.67	0.61	3.43	0.58	3.45	0.59	3.44	0.73	0.645
3. จัดการสาธารณสุขปลอดภัยและการก่อสร้างอื่นๆเช่นปรับปรุงอาคาร สำนักงาน	3.33	0.48	3.32	0.81	3.39	0.77	3.28	0.86	0.329
4. ได้จัดสาธารณสุขการ ปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	3.27	0.88	3.23	0.76	3.34	0.65	3.44	0.78	1.143
5. จัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	3.13	0.91	3.16	0.83	3.30	0.80	3.41	0.82	1.492
6. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง	3.00	0.75	3.32	0.75	3.18	0.82	3.42	0.85	2.019
7. กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย	3.13	0.99	3.22	0.76	3.29	0.70	3.18	0.86	0.439
8. จัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน	3.13	1.12	3.14	0.66	3.24	0.72	3.08	0.87	0.663

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม	น้อยกว่า 1 ปี		1-2 ปี		3-4 ปี		4 ปีขึ้นไป		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
9. จัดให้มีการควบคุมการเลี้ยงสัตว์	3.27	1.16	3.11	0.73	3.18	0.73	3.17	0.81	0.304
10. รักษาความปลอดภัยความเป็น ระเบียบเรียบร้อย	3.20	0.94	3.44	0.74	3.45	0.81	3.39	0.72	0.498
11. มีการขนส่งและการวิศวกรรมจราจร	3.27	0.96	3.30	0.78	3.34	0.80	3.20	0.90	0.427
12. มีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.40	0.63	3.30	0.85	3.35	0.87	3.39	0.81	0.221
13. มีการจัดการไฟฟ้า ประปา ในพื้นที่	3.53	0.64	3.34	0.87	3.42	0.93	3.51	0.95	0.565
รวมเฉลี่ย	3.29	0.61	3.28	0.41	3.34	0.41	3.35	0.53	0.406

จากตาราง 22 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ตาราง 23 เปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	น้อยกว่า 1 ปี		1-2 ปี		3-4 ปี		4 ปีขึ้นไป		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
14. การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน	3.87	0.64	3.62	0.57	3.67	0.55	3.69	0.69	0.811
15. จัดการสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรีคนชราและผู้ด้อยโอกาส	3.40	0.73	3.39	.64	3.51	0.61	3.55	0.69	1.201
16. บำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมประเพณี เช่น แหล่งโบราณคดี	3.60	0.63	3.36	0.76	3.50	0.83	3.34	0.77	1.100
17. ส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน เช่น การใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.73	0.59	3.31	0.81	3.47	0.82	3.42	0.77	1.687
18. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น	3.80	0.67	3.32	0.80	3.49	0.76	3.52	0.69	2.401
19. สาธารณสุขอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล	3.60	0.74	3.38	0.79	3.32	0.80	3.37	0.76	0.954
20. จัดการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.60	0.63	3.32	0.76	3.36	0.80	3.27	0.89	0.427

ตาราง 23 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	น้อยกว่า 1 ปี		1-2 ปี		3-4 ปี		4 ปีขึ้นไป		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
21. ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน	3.33	0.82	3.41	0.77	3.40	0.73	3.42	0.77	0.062
22. รณรงค์ให้ประชาชนมีการประหยัด ใช้หลักความพอเพียง	3.67	0.82	3.37	0.82	3.44	0.78	3.65	0.70	2.249
23. ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรรวมถึงกิจกรรม สหกรณ์	3.80	0.78	3.32	0.78	3.37	0.70	3.58	0.91	2.873*
24 จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายเพื่อ สุขภาพของคนในชุมชน	3.60	0.99	3.52	0.75	3.49	0.74	3.61	0.90	0.372
รวมเฉลี่ย	3.64	0.47	3.39	0.49	3.46	0.45	3.49	0.42	1.606

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 23 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีประสมการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 23 ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรรวมถึงกิจกรรมสหกรณ์ มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ตาราง 24 เปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ด้านการศึกษา	น้อยกว่า 1 ปี		1-2 ปี		3-4 ปี		4 ปีขึ้นไป		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
25. ส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์การเรียน	3.47	0.64	3.64	0.69	3.71	0.60	3.66	0.74	0.646
26. จัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมสุขภาพเด็ก เช่น อาหารกลางวันเด็ก อาหารเสริม (นม)	3.47	0.64	3.41	0.77	3.50	0.70	3.62	0.68	1.303
27. ส่งเสริมด้านกีฬา เช่น อุปกรณ์กีฬา ของรางวัล	3.67	0.82	3.30	0.78	3.44	0.79	3.55	0.86	1.962
28. จัดให้มีงบประมาณด้านการศึกษา เช่น โรงเรียนของอนุมัติเงินสนับสนุน กิจกรรม	3.67	0.82	3.30	0.76	3.45	0.78	3.55	0.92	1.978
29. จัดให้มีทุนสนับสนุนแก่นักเรียนที่เรียนดี	3.47	0.92	3.30	0.82	3.39	0.87	3.52	0.88	0.461
30. จัดให้มีการบำรุงรักษา ซ่อมแซม อาคารเรียน	3.40	1.06	3.39	0.80	3.31	0.86	3.48	0.94	0.643
31. จัดให้มีการแข่งขันทักษะความรู้	3.40	1.07	3.32	0.80	3.35	0.81	3.35	0.94	0.509
รวมเฉลี่ย	3.50	0.65	3.37	0.57	3.45	0.57	3.53	0.60	1.229

จากตาราง 24 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการศึกษา ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ตาราง 25 เปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการท่องเที่ยว จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน

ด้านการท่องเที่ยว	น้อยกว่า 1 ปี		1-2 ปี		3-4 ปี		4 ปีขึ้นไป		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
32. จัดให้มีการทำนุบำรุงรักษาแหล่ง ท่องเที่ยวให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พักมีคุณภาพดี	3.53	0.92	3.40	0.80	3.61	0.69	3.51	0.84	1.386
33. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีความ สะดวก	3.27	1.03	3.30	0.72	3.42	0.75	3.27	0.83	0.786
34. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์	3.47	0.83	3.24	0.75	3.30	0.78	3.31	0.71	0.441
35. จัดงบประมาณในการส่งเสริม กิจกรรม เช่น งบในการจัดชุดแสดง ผ้าไหม จัดเบียร์เลี้ยง	3.27	0.96	3.20	0.77	3.13	0.79	3.24	0.85	0.324
36. จัดให้มีศูนย์ให้ความรู้และบริการ การท่องเที่ยว	3.27	1.16	3.29	0.80	3.19	0.76	3.17	0.79	0.418
37. จัดเวรยามในการดูแลความปลอดภัย แก่นักท่องเที่ยว	3.20	0.86	3.29	0.79	3.31	0.73	3.28	0.78	0.241
38. จัดให้มีการประสานกับหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ททท.	3.33	0.82	3.29	0.77	3.34	0.83	3.18	0.82	0.634
39. จัดให้มีศูนย์บริการอาหาร และ จำหน่ายของที่ระลึก	3.27	0.96	0.96	0.79	3.33	0.77	3.25	0.84	0.134
รวมเฉลี่ย	3.33	0.79	0.79	0.56	3.33	0.51	3.27	0.58	0.213

จากตาราง 25 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ตาราง 26 เปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

เปรียบเทียบบทบาท	น้อยกว่า 1 ปี		1-2 ปี		3-4 ปี		4 ปีขึ้นไป		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม	3.29	0.61	3.28	0.42	3.34	0.42	3.35	0.53	0.406
2. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.64	0.47	3.39	0.49	3.46	0.45	3.49	0.42	1.606
3. ด้านการศึกษา	3.50	0.65	3.37	0.57	3.45	0.57	3.53	0.60	1.229
4. ด้านการท่องเที่ยว	3.33	0.60	3.29	0.56	3.33	0.51	3.27	0.58	0.213
รวมเฉลี่ย	3.43	0.54	3.33	0.41	3.39	0.39	3.41	0.38	0.742

จากตาราง 26 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผลคั่งแสดงในตาราง 27

ตาราง 27 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	N = 107	ร้อยละ	อันดับที่
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม			
1.1 ควรดำเนินการก่อสร้างถนนเพิ่มเติมเพื่อให้การสัญจรไปมาสะดวก	8	7.48	6
1.2 ควรเพิ่มงบประมาณในการพัฒนาให้เพียงพอกับความต้องการของชุมชนและประชาชน	10	9.34	4
1.3 รมรงค์ให้ประชาชนมีความรู้เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี	6	3.74	10
1.4 ส่งเสริมความร่วมมือในการทำประชาคม	1	0.93	13
2. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต			
2.1 ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพเสริมมากขึ้น	15	14.02	1
2.2 วางแผนการดูแลและพัฒนาคนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างเป็นรูปธรรม	5	4.67	9
3. ด้านการศึกษา			
3.1 ควรมีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนให้มากขึ้น เช่น คอมพิวเตอร์	13	12.15	2
3.2 สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนให้นักเรียน เช่น ทุนการศึกษา	13	12.15	2
3.3 สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนที่เรียนจบ ม.3 ได้มีโอกาสเรียนต่อเพิ่มขึ้น	7	6.54	7
3.4 จัดสถานที่สำหรับเด็กก่อนปฐมวัยได้มีที่เรียนเพียงพอ	6	5.61	8

ตาราง 27 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	N = 107	ร้อยละ	อันดับที่
4. ด้านการท่องเที่ยว			
4.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยว เช่น ความสวยงาม ความสะอาด และการบริการอื่น ๆ	11	10.30	3
4.2 ควรเพิ่มงบประมาณในการส่งเสริมการท่องเที่ยว	9	8.41	5
4.3 รมรงค์ให้มีการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	2	1.86	12
4.4 ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น	3	2.80	11

จากตาราง 27 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจำนวน 107 คน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพเสริมมากขึ้น (ร้อยละ 14.02) รองลงมา คือ ควรมีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนให้มากขึ้น เช่น คอมพิวเตอร์ และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนให้นักเรียน เช่น ทุนการศึกษา (ร้อยละ 12.15 เท่ากัน) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยว เช่น ความสวยงาม ความสะอาด และการบริการอื่น ๆ (ร้อยละ 10.30) และควรเพิ่มงบประมาณในการพัฒนาให้เพียงพอกับความต้องการของชุมชนและประชาชน (ร้อยละ 9.34) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว

สมมติฐานของการวิจัย

1. องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีขนาดต่างกัน มีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

3. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 158 แห่ง รวมสมาชิกทั้งสิ้น 1554 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 316 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในระยะเวลาที่กำหนดด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 316 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลที่รวบรวมที่ได้มาวิเคราะห์ และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีบทบาทในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 3.45$) รองลงมา คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.44$) และด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ($\bar{X} = 3.32$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของ

แต่ละด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ บทบาทในการกำหนดโครงการเกี่ยวกับถนนภายใน อบต. รองลงมา คือ จัดให้มีทางระบายน้ำ บ่อพัก รักษาความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย และมีการจัดการ ไฟฟ้า ประปา ในพื้นที่ และมีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามลำดับ

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน รองลงมา คือ จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของคนในชุมชน จัดการสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรีคนชราและผู้ด้อยโอกาส รณรงค์ให้ประชาชนมีการประหยัด ชีดหลักความพอเพียง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

ด้านการศึกษา ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ ส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์การเรียน รองลงมา คือ จัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมสุขภาพเด็ก เช่น อาหารกลางวัน อาหารเสริม(นม) และจัดให้มีงบประมาณด้านการศึกษา เช่น โรงเรียนขออนุมัติเงินสนับสนุนกิจกรรม ตามลำดับ

ด้านการท่องเที่ยว ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ จัดให้มีการทำนุบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก มัคคุเทศก์น้อย รองลงมา คือ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก และจัดให้มีศูนย์บริการอาหารและจำหน่ายของที่ระลึก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามขนาด โดยภาพรวมและรายด้าน มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า ด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม ข้อ 3 จัดการสาธารณูปโภคและการก่อสร้าง มีทัศนะไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า ทุกข้อ มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการศึกษา พบว่า ทุกข้อ มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการท่องเที่ยว พบว่า ทุกข้อมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม มีทัศนะไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการท่องเที่ยว

มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ข้อ 1 ท่านมีบทบาทในการกำหนดโครงการเกี่ยวกับการสร้างถนนภายใน อบต. ข้อ 7 กำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อ 8 จัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ข้ออื่น ๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า ข้อ 21 ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 ด้านการศึกษา พบว่า ข้อ 25 ส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์การเรียน มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 ด้านการท่องเที่ยว พบว่า ข้อ 33 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวก ข้อ 35 จัดงบประมาณในการส่งเสริมกิจกรรม เช่น งบประมาณในการจัดชุดแสดงผ้าไหม จัดเบียร์เลี้ยง ข้อ 37 จัดเวรยามในการดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว และข้อ 38 จัดให้มีการประสานกับหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ททท. มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ทุกข้อมีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า ข้อ 23 ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรรวมถึงกิจกรรมสหกรณ์ มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 ด้านการศึกษาและด้านการท่องเที่ยว พบว่า ทุกข้อ มีทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

5. ผลจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและปัญหาที่ควรปรับปรุง ที่มีความสำคัญอันดับหนึ่ง คือ ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพเสริมมากขึ้น รองลงมา คือ ควรมีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนให้มากขึ้น เช่น คอมพิวเตอร์ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนให้นักเรียน เช่น ทุนการศึกษา พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยว ควรเพิ่มงบประมาณในการพัฒนาให้เพียงพอกับความต้องการของชุมชนและประชาชน ควรเพิ่มงบประมาณในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ควรดำเนินการก่อสร้างถนนเพิ่มเติมเพื่อให้การสัญจร

ไปมาสะดวก สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนที่เรียนจบ ม.3 ได้มีโอกาสเรียนต่อเพิ่มขึ้น จัดสถานที่สำหรับเด็กก่อนปฐมวัยได้มีที่เรียนเพียงพอ วางแผนการดูแลและพัฒนาคนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างเป็นรูปธรรม รณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น รณรงค์ให้มีการท่องเที่ยวภายในจังหวัด ส่งเสริมความร่วมมือในการทำประชาม ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ ในการพัฒนางาน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว ทำให้ทราบถึงบทบาทและสภาพการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน และในการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นค้นพบที่น่าสนใจ อันจะเป็นข้อมูล ไปสู่การวางแผนพัฒนาชุมชนในระยะสั้นและระยะยาว และปรับปรุงบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้อภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่า บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล จะเน้นในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไชยวัฒน์ ชาติประสพ (2550, 110) ที่ได้ทำการศึกษาทัศนะของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า มีทัศนะต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง และยังไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรวัต สมบัติทอง (2543, 122) ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต พบว่าการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และยังไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของน้ำทิพย์ ประทุมเวียง (2541, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษารอบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและข้าราชการผู้เกี่ยวข้อง ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและข้าราชการเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นในระดับ ปานกลาง และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสาริต อิศรางกูร ณ อยุธยา (2543, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชนบท : ศึกษาเฉพาะอำเภอแกว จังหวัดลำปาง พบว่า บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชนบทในภาพรวมอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต รองลงมา คือ ด้านการศึกษา ด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านการท่องเที่ยว ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเรวัต สมบัติทอง (2543, 122) ได้ทำการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต พบว่า การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ราชดำเนินอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชุมชนของวิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2543, 10-11) ที่กล่าวว่า การพัฒนาชุมชน มีเป้าหมายครอบคลุมในหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประชาชน 2 ประการ คือ 1) เป้าหมายสูงสุด เป็นการพัฒนาคนในชุมชนให้มีทั้งคุณภาพและคุณธรรมในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง 2) เป้าหมายรอง เป็นการพัฒนาวัตถุหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถนน บ่อน้ำ และบ้านเรือน เป็นต้น และยังสอดคล้องกับแนวคิดของสมศักดิ์ นุบผาสวรรณ (2543, 18) ที่กล่าวว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนา มีจุดมุ่งหมายสูงสุดอยู่ที่การให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี คือ การมีกิน มีใช้ อยู่เย็นเป็นสุข การดูแลคุณภาพชีวิตจึงต้องดูแลทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านวัตถุ ด้านจิตใจ ด้านวัตถุ คือ เหลือกิน เหลือใช้ พอกิน พอใช้ ด้านจิตใจอยู่เย็นเป็นสุขเกือบทุกเรื่อง อยู่เย็นเป็นสุขมากกว่าความเดือดร้อน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของสนธยา พลศรี (2545, 12) ที่กล่าวว่า เป้าหมายของการพัฒนา ควรพัฒนาคนให้มีความสุข คนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งเป็นผู้ดำเนินงาน เป็นผู้ได้รับผลประโยชน์และ เป็นผู้สืบทอดการพัฒนาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของไพบุลย์ เทพบุตร (2546, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุรินทร์ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินงานด้านการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วุฒินันท์ สิงห์โพนทัน (2544, 78) ที่ได้ศึกษาบทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการบริหารงานทั้ง 6 ด้าน ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิราภรณ์ ภิญ โฉมชูโต (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาศักยภาพของชุมชนในท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ศักยภาพของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

2. จากผลการวิจัย พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางและขนาดเล็ก มีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย การได้ข้อสรุปเช่นนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสองขนาดมีสภาพบริบทหลาย ๆ ประการ เช่น สภาพที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนบุคลากร และงบประมาณแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพบุลย์ เทพบุตร (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาศักยภาพของ

องค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามขนาด พบว่า มี ศักยภาพไม่แตกต่างกัน

3. จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาท ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา มีทักษะไม่ แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้ อาจ เนื่องมาจาก สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากประชาชนที่อยู่ในชุมชนหรือหมู่บ้านเดียวกัน มีวิถี ชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณี วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน มีระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน ส่งผลให้มีทักษะ เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรวัต สมบัติทอง (2543, 122) ที่ได้ศึกษา ความคิดเห็นของสมาชิกองค์การ บริหารส่วนตำบล จังหวัดภูเก็ต พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ไพบุลย์ เทพบุตร (2546, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลใน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีศักยภาพในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน และยังไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาญณรงค์ หาญกิจ (2545, บทคัดย่อ) ที่ ได้ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทักษะของสมาชิกองค์การบริหาร ส่วนตำบล จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีทักษะไม่แตกต่างกัน

4. จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับบทบาท ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน มีทักษะไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย การที่ ได้ข้อสรุปเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร การที่จะรับรู้ ข่าวสารต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องอื่น ๆ ค่อนข้างน้อย เวลาจึงอยู่กับการประกอบอาชีพมากกว่า โดยข้อสังเกตดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพบุลย์ เทพบุตร (2546, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา ศักยภาพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามการเคยเป็น กรรมการ โรงเรียน พบว่า มีศักยภาพไม่แตกต่างกัน

5. สำหรับการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นคำถาม ปลายเปิด ปรากฏว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ในประเด็นที่ว่า ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพเสริมมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริบทของ องค์การบริหารส่วนตำบลมีสภาพใกล้เคียงกัน อาชีพหลักของประชาชน คือ การทำนา ซึ่งทำได้ปีละครั้ง บางปีถ้าสภาพภูมิอากาศไม่อำนวย เกิดความแห้งแล้งไม่สามารถทำนาได้ รายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายใน

ครอบครัวก็ไม่เพียงพอ ส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน จึงมีความเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ควรที่จะหาแนวทางให้ประชาชนมีอาชีพเสริมอย่างหลากหลายนอกจากการทำนา โดยการส่งเสริมอาชีพ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแต่ละชุมชน ซึ่งการดำเนินงานในเรื่องนี้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537(และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546) ข้อ 2(2.7) คือ บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร และยังเป็นอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในการจัดระบบบริการสาธารณะ ข้อ 6 คือ การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาญณรงค์ หาญกิจ (2545, 93) ที่ได้ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าปัญหา และข้อเสนอแนะที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญ คือ ควรมีการฝึกอาชีพให้ประชาชนมีอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว ทั้งนี้ควรเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และวัตถุดิบในชุมชน และควรมีการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ และ ยังสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาชุมชนของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2543, 10-11) ที่กล่าวว่า เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาชุมชน คือ การพัฒนาคนในชุมชนให้มีทั้งคุณภาพและคุณธรรมในทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ (2550, 2) ที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนไว้ในแผนพัฒนา ข้อ 8 คือ การส่งเสริม การฝึกและการประกอบอาชีพ เช่น สนับสนุนการประกอบอาชีพแม่บ้าน อบรมอาชีพราษฎร

ในส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะรองลงมา สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้มากขึ้น เช่นคอมพิวเตอร์และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนให้นักเรียน เช่น ทุนการศึกษา ทั้งนี้เพราะสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล มีความเห็นว่า คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา จึงจำเป็นต้องให้คนมีการศึกษา เมื่อคนในชุมชนมีการศึกษาสูงขึ้น การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ก็สามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรที่จะต้องส่งเสริมการศึกษาให้มากขึ้น ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546) ข้อ 5 คือ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยตรง

นอกจากนี้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ยังแสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมุ่งหวังที่จะให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนให้ครอบคลุม ทั้งด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษาและด้านการท่องเที่ยวไปพร้อม ๆ กันอย่างบูรณาการ ทั้งนี้ต้องมีโครงการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและ

ความต้องการของคนในชุมชนเป็นสำคัญ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปธรรม และเกิดความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ทิศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยเห็นว่าการพัฒนาชุมชนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีบทบาทมากในการส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้นจึงควรมีบทบาทในเรื่องนี้ให้มาก โดยจัดสรรงบประมาณมาฝึกอบรม ให้ทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานของกลุ่มต่าง ๆ พาไปศึกษาดูงานจากกลุ่มอื่น ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพมาประยุกต์ใช้กับกิจกรรมของกลุ่มให้มีการพัฒนามากยิ่งขึ้น

ด้านการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีบทบาทมากในเรื่องส่งเสริมด้านสื่อ การเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุการเรียนการสอน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด ดังนั้นจึงควรมีบทบาทในเรื่องนี้ให้มาก โดยจัดสรรงบประมาณจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้โรงเรียนภายในตำบลทุกโรงเรียน ตามความต้องการและความขาดแคลน เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพและควรนำเรื่องดังกล่าวไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปีและแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ด้านการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีบทบาทมากในเรื่องจัดให้มีการทำนุบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก มัคคุเทศก์น้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้นจึงควรมีบทบาทในเรื่องนี้ให้มาก โดยนำเรื่องการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนา เพราะการท่องเที่ยวจะช่วยส่งเสริมให้คนในชุมชนมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากฝีมือของภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนเผยแพร่สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักของบุคคล ภายนอกด้วย

2. จากผลการวิเคราะห์ พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและปัญหาที่ควรปรับปรุงแก้ไขที่สำคัญมาก คือ ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพเสริมมากขึ้น ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงควรเพิ่มบทบาทในเรื่องนี้ให้มากขึ้น โดยสนับสนุนงบประมาณให้กลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อรวมกลุ่มจัดทำผลิตภัณฑ์ของชุมชน ให้เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จัดหาวิทยากรมาให้ความรู้ในการฝึกอาชีพ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้เป็นสากล ตลอดจนจัดหาตลาดหรือที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ และประชาสัมพันธ์ให้แพร่หลาย นอกจากนี้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลยังได้ให้ความสำคัญกับการศึกษา คือ ควรมีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การ

เรียนการสอนให้มากขึ้น และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนให้นักเรียน นั้นแสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีบทบาทในการจัดการศึกษาของคนในชุมชนให้มากขึ้น โดยนำเรื่องการศึกษาไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดสรรงบประมาณส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งได้ดำเนินการในบางเรื่องแล้ว เช่น เงินอุดหนุนอาหารเสริม (นม) เงินอุดหนุนอาหารกลางวัน เงินอุดหนุนสำหรับการพัฒนาการเรียนการสอน เป็นต้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอ จึงควรจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละโรงเรียนอย่างแท้จริง

3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ยังเป็นข้อเสนอแนะให้องค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มบทบาทในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนด้านการท่องเที่ยว ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ควรมีการศึกษาวิจัยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการพัฒนาชุมชนอย่างเจาะลึก เกี่ยวกับการส่งเสริมสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เพื่อที่จะได้นำข้อมูลไปปรับปรุง พัฒนา และวางแผนส่งเสริมอาชีพของประชาชนในชุมชนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2539 ก). คู่มือพนักงานส่วนตำบล. กรุงเทพฯ: ส่วนท้องถิ่น.
- (2542). คู่มือพนักงานส่วนตำบล. กรุงเทพฯ: ส่วนท้องถิ่น.
- (2539 ข). รวมกฎหมายบริหารงานบุคคล องค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ: ส่วนท้องถิ่น.
- (2542). กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบล (รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2542). กรุงเทพฯ: อาสารักษาดินแดน.
- (2543 ก). ข้อมูลสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2543. กรุงเทพฯ: อาสารักษาดินแดน.
- (2543 ข). คัมภีร์ อบต. (ฉบับรวมกฎหมายท้องถิ่นยุค 2000). กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- (2543 ค). พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- (2539 ก). อบต. ต้นแบบ ปี 2543 แบบอย่างของการเรียนรู้ร่วมกัน. กรุงเทพฯ: อาสารักษาดินแดน. <http://www.stou.ac.th/Tourism/Achieve/April/Topic1.htm>
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://www.thailocaladmin.go.th/5info/country.jsp>; ปรับปรุงครั้งล่าสุดเมื่อ 9 กันยายน 2548.
- โกวิท พวงงาม. (2548). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- เกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม. (2543). การปฏิบัติงานและปัญหาในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ข้อมูลท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์.(2551). แหล่งที่มา <http://www.welcometosurin.4t.com/teaw2.htm>
- จตุรเทพ โควินทวงศ์. (2543). บทบาทของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- จักษ์ พันธุ์เพชร. (2545). การเมืองและการปกครองไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4
- จารุวรรณ สุดาวงษ์. (2539). บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในพัฒนาชนบท: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์ พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- จำนง อติวัฒน์สิทธิ์ และคนอื่นๆ. (2540). สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ฉิ้น บัวบาน. (2543). ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อบทบาทการ
ส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (บริหารการศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญณรงค์ หาญกิจ. (2545). บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนตาม
ทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชาติ สามารถกุล. (2550). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(บริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
ไชยวัฒน์ ชาติประสพ. (2550). ทัศนะของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบล
ในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์).
บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- ถวัลรัฐ วรเทพพุดพิงษ์. (2540). กำหนดและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
ณรงค์ เส็งประชา. (2537). สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พัทธอักษร.
- นราชนัน นาคปนทอง. (2545). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชษฐ ยินดี และคนอื่นๆ. (2540). การศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลแนวทางการแก้ไข
ปรับปรุงการบริหารงาน: กรณีศึกษาคณะกรรมกรบริหารส่วนตำบล. วิทยานิพนธ์ พ.บ.ม.
(พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ประยูร กาญจนกุล. (2523). กฎหมายปกครอง. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (2544). สิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน.
กรุงเทพฯ: อรุณสภา.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. บุรีรัมย์:
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประเสริฐ จันทร์อักษร. (2451). บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทวิ อำเภอนาทวิจังหวัดสงขลา.
ปริญญาโท ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.

- ปรัชญา ศรีภา. (2540). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. (โครงการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนา) ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พวงทอง โยธาใหญ่. (2545). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. งานศึกษาวิจัยค้นคว้าอิสระ. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ไพบุลย์ เทพบุตร. (2546). การศึกษาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542): จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม (การบริหารการศึกษา). สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- ทรงพล ภูมิพัฒน์. (2541). จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ภานุวัฒน์ ภักดีวงศ์ “ร่างรัฐธรรมนูญใหม่กับการกระจายอำนาจทางการศึกษา.” วารสารวิชาการ. ปีที่ 1 (มีนาคม 2541) : 27-34.มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2541). สถาบันและกระบวนการทางการเมืองไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- (2542). ชุดฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับพนักงานส่วนตำบล. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มานพ วีระอาชากุล. (2538). ความรู้ความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสภาตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดหนองบัวลำภู. ภาคนิพนธ์ปริญญา (พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ : บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2525). การพัฒนาชนบท: เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รสคนธ์ รัตนเสริมพงศ์. (2546). เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย,” (2540, 11 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 114 ตอนที่ 55ก. หน้า 1 – 99.
- รัตนะ บัวสนธ์ และคนอื่นๆ. (2543, ม.ค. – เม.ย.). “การศึกษาสถานภาพและการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก,” ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย นเรศวร .
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

- เรวัต สมบัติทอง. (2543). ศึกษาความเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2543). การพัฒนาชุมชนประยุกต์. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิรัตน์ วงศ์รอด. (2544). ศึกษาการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์.
- วุฒินันท์ สิงห์โพนทัน (2544). บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ คบ.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- สถาบันดำรงราชานุภาพ กองวิชาการและแผนงานร่วมกับสำนักงานนโยบายและสิ่งแวดล้อม (2539). รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.
- สัมพันธ์ เตชะอธิก และคนอื่นๆ. (2543). อบต.ในอุดมคติ. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- สมศักดิ์ บุปผาสวรรณ, พล.ต.ต. (2543). โครงการสัมมนางานกิจการพลเรือน. (เอกสารประกอบการบรรยายสรุป). กรุงเทพฯ: กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน.
- สาธิต อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2543). บทบาทสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชนบท: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอท่าว จังหวัดลำปาง. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. ถ่ายเอกสาร.
- สุภารัตน์ กงอินทร์. (2546). ความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). สุรินทร์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติแห่งชาติ. (2541). มาตรฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2541. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549. กรุงเทพฯ: พัฒนาหลักสูตร.
- สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม. (2520). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: พัฒนาหลักสูตร.
- สุพัตรา สุภาพ. (2541). สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุเทพ ชาวลิด. (2524). หลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: ทิระพัฒนา.
- สุเมธ แก้วมณี. (2541.) บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม:

- ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง. พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อนันต์ เตชะวณิช. (2543. สิงหาคม). “มารู้จักกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542,” พัฒนาชุมชน.
- อาทร คุรวรรณ. (2539). รายงานการวิจัยเรื่อง บทบาทสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษาเปรียบเทียบกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- อเนก เหล่าธรรมทัศน์. (2545). วิสัยทัศน์ในการปกครองท้องถิ่นและแผนการกระจายอำนาจ. กรุงเทพฯ: ชูน พับลิชชิ่ง.
- อมร รักษาสิทธิ์. (2543). ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพฯ: การ์วันด์.
- อมรรัตน์ สอนคง. (2537). บทบาทในการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอและศึกษานิเทศก์จังหวัดในภาคใต้. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม.(ไทยคดีศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร. ถ่ายเอกสาร.
- อุบล รังสิมันตุชาติ. (2542). บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษากรณีอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- อานวย เดชชัยศรี. (2542). ศูนย์สื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- (2535). เทคนิคการบริหาร. กรุงเทพฯ: ทิพย์อักษร.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๒๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณประสพ บุญเหลือ

ด้วย นางสาวพัชรนันท์ อัครพิรกายชญ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วีรกุลเทวีญ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ตี๋ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๒๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณชาญณรงค์ หาญกิจ

ด้วย นางสาวพัชรนันท์ อัครพิรกาญจน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วีรกุลเทวัญ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศบ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๒๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณธีรวัฒน์ วรรณโกเมษ

ด้วย นางสาวพัชรนันท์ อัครพิรภาณูจน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการพัฒนาชุมชนคนทักษะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดสุรินทร์ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วีรกุลเทวัญ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๑๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ เมษายน ๒๕๕๑

ง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

น นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสาวะถี

ด้วย นางสาวพัชรนันท์ อัครพิรภาณูณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์
ง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนตามที่คณะของสมาชิกองค์การบริหารส่วน
บล โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วีรกุลเทวีญ เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้า
การนี้ นักศึกษา มีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อ
ประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวพัชรนันท์ อัครพิรภาณูณ์ ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับ
ง ตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราช
บุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

งานบัณฑิตวิทยาลัย

๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คอ ๓๘๐๖

๖ ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ สธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๒๔๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จิระ ด.ในเมือง อ.เมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๕ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลนอกเมือง

ด้วยนางสาวพชรนันท์ อัครพิภพคุณ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วิรุณท้าว เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษา เข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙.๖๖

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ คอ ๓๘๐๖

กรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

สท ๐๕๔๔.๑๑/ว ๒๔๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ค.ในเมือง อ.เมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๕ เมษายน ๒๕๕๑

๓ ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

๓ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสนม

ด้ขนางภพพัชรนันท์ อัครพิรภณณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ชาวิจารย์รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ ชื่อ บทบาท
งองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมี
วศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วิรุฒทวิญ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการนี้้นักศึกษา
วามประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอ
มอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษา เข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอ
ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

กณบคิบัณจติวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

งานกณบคิบัณจติวิทยาลัย

๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ คย ๓๘๐๖

าร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ท ๐๕๔๕.๑๗/๖ ๒๕๕๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถ.จระ ด.ในเมือง อ.เมือง

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๕ เมษายน ๒๕๕๑

๑ ขอลาอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

๒ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลจอมพระ

ด้วยนางสาวหิชนันท์ อัครจิรภักดิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาท องค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมี ผศ.ศุภมิตร อรรถวิบูลย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษาวางประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอ อนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษา เข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอ
รบกวนมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

งานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ค.อ. ๓๘๐๖

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ศบ ๐๕๔๕.๑๑.๒๔๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถ.จระ ค.ในเมือง อ.เมือง

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๑

ขอลงความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลบัวเชด

ด้วยนางสาวพัชรินทร์ อัครพิรภิญโญ นักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของ กิจการบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วิรุฎทเวัญ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามี ามประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอ ามอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและ อบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

งานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๖ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ คย ๓๘๐๖

๖ ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน
ตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อสอบถามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 39 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ในจังหวัดสุรินทร์

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ในจังหวัดสุรินทร์เท่านั้น จึงไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด เป็นการแสดงทัศนะของแต่ละท่านที่ปฏิบัติงานในสภาวะที่แตกต่างกันไป

3. ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามทุกฉบับ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ดังนั้นจึงขอความกรุณาโปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพที่เป็นจริง เพราะคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงเท่านั้นที่จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และประโยชน์ต่อการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสุรินทร์

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครั้งนี้ จะเสนอผลในภาพรวม ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด

5. เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอความกรุณาส่งคืนที่องค์การบริหารส่วนตำบลของท่าน

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นางสาวพัชรนันท์ อัครพิรกาญจน์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

.....

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 20 - 30 ปี

() 31 - 40 ปี

() 41 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษา

() มัธยมศึกษา

()ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์การทำงาน

() น้อยกว่า 1ปี

() 1-2 ปี

() 3-4 ปี

() 4 ปีขึ้นไป

5. ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

() ขนาดกลาง

() ขนาดเล็ก

ตอนที่ 2

ทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับบทบาท ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชนในจังหวัดสุรินทร์

คำชี้แจง

ในฐานะที่ท่านเป็นกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ท่านมีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาชุมชน ในแต่ละด้าน มากน้อยเพียงใด โปรดอ่านแบบสอบถามและพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับทัศนะของท่านมากที่สุด ซึ่งแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง เห็นด้วยเกี่ยวกับเรื่องนั้น อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง เห็นด้วยเกี่ยวกับเรื่องนั้น อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง เห็นด้วยเกี่ยวกับเรื่องนั้น อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง เห็นด้วยเกี่ยวกับเรื่องนั้น อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง เห็นด้วยเกี่ยวกับเรื่องนั้น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	บทบาท	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม					
1	ท่านมีบทบาทในการกำหนดโครงการเกี่ยวกับการสร้างถนนภายใน อบต.
2	จัดให้มีทางระบายน้ำ บ่อพัก
3	จัดการสาธารณสุข โภคและการก่อสร้างอื่นๆ เช่นปรับปรุงอาคาร สำนักงาน
4	ได้จัดสาธารณสุขการ ปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
5	จัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
6	รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
7	กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย
8	จัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
9	จัดให้มีการควบคุมการเลี้ยงสัตว์
10	รักษาความปลอดภัยความเป็นระเบียบเรียบร้อย
11	มีการขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
12	มีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
13	มีการจัดการไฟฟ้า ประปา ในพื้นที่

ข้อที่	บทบาท	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต					
14	การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน
15	จัดการสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตเด็กสตรีคนชราและผู้ด้อยโอกาส
16	บำรุงรักษาศิลปประเพณี เช่น แห่เทียน พรรษา สงกรานต์
17	ส่งเสริมประชาธิปไตยโดยความเสมอภาคและสิทธิ เสรีภาพของประชาชน เช่น การใช้สิทธิเลือกตั้ง
18	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการ พัฒนาท้องถิ่น
19	สาธารณสุขอนามัยครอบครัวและการ รักษาพยาบาล
20	จัดการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่า ไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
21	ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษา ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
22	รณรงค์ให้ประชาชนมีการประหยัด ชีวี ความพอเพียง
23	ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรรวมถึงกิจกรรมสหกรณ์
24	จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของ คนในชุมชน

ข้อที่	บทบาท	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านการศึกษา					
25	ส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์การเรียน
26	จัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมสุขภาพเด็ก เช่น อาหารกลางวันเด็ก อาหารเสริม (นม)
27	ส่งเสริมด้านกีฬา เช่น อุปกรณ์กีฬา ของรางวัล
28	จัดให้มีงบประมาณด้านการศึกษา เช่น โรงเรียนขออนุมัติเงินสนับสนุนกิจกรรม
29	จัดให้มีทุนสนับสนุนแก่นักเรียนที่เรียนดี
30	จัดให้มีการบำรุงรักษา ซ่อมแซมอาคารเรียน
31	จัดให้มีการแข่งขันทักษะความรู้
	ด้านการท่องเที่ยว					
32	จัดให้มีการทำนุบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก มัคคุเทศก์น้อย
33	การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวก
34	มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์
35	จัดงบประมาณในการส่งเสริมกิจกรรม เช่น งบในการจัดชุดแสดงผ้าไหม จัดเบียร์เลี้ยง
36	จัดให้มีศูนย์ให้ความรู้และบริการการท่องเที่ยว
37	จัดเวรยามในการดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว
38	จัดให้มีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ททท.
39	จัดให้มีศูนย์บริการอาหาร และจำหน่ายของที่ระลึก

ตอนที่ 3

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม

1.1 ปัญหาด้าน โครงสร้างพื้นฐานสังคม

.....

.....

.....

1.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

2. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.1 ปัญหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

.....

.....

.....

2.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

3. ด้านการศึกษา

3.1 ปัญหาการศึกษา

.....

.....

.....

3.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

4. ด้านการทอ้งเที่ยว

4.1 ปัญหาด้านการทอ้งเที่ยว

.....

.....

.....

4.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

นางสาวพัชรนันท์ อัครพิรกาญจน์
ผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

คำอำนาจจำแนกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

V	t	Sig
V1	1.871	.072
V2	3.520	.001
V3	3.024	.005
V4	3.666	.001
V5	4.594	.000
V6	3.883	.001
V7	4.021	.000
V8	3.409	.002
V9	3.389	.002
V10	2.265	.014
V11	3.829	.001
V12	2.117	.043
V13	2.253	.032
V14	3.294	.003
V15	1.978	.058
V16	2.256	.032
V17	3.154	.004
V18	2.646	.013
V19	2.270	.031
V20	2.256	.032

V	t	Sig
V21	2.381	.024
V22	1.770	.101
V23	2.638	.013
V24	1.974	.058
V25	1.974	.058
V26	3.112	.004
V27	3.621	.001
V28	2.121	.043
V29	3.515	.002
V30	3.388	.002
V31	1.794	.089
V32	2.824	.009
V33	3.674	.001
V34	3.574	.001
V35	4.183	.000
V36	3.228	.003
V37	3.674	.001
V38	3.228	.003
V39	2.824	.009

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

			N of	
Statistics for	Mean	Variance	Std Dev	Variables
SCALE	135.8667	221.8437	14.8944	39

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 39

Alpha = .9156

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวพัชรนันท์ อัครพีรกาญจน์
วัน เดือน ปีเกิด	22 เมษายน พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	ตำบลโคกล่าม อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	76 หมู่ 15 ตำบลยาง อำเภอกีษกรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ โทร. 044-151026 044-151036 08-6977-9997
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ประกอบธุรกิจส่วนตัว หจก. ไล่เส็งพืชผล 76 หมู่ 15 ตำบลยาง อำเภอกีษกรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2542 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านลุงม่วง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2545 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.วช.) วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2549 ศิลปศาสตรบัณฑิต(ศศ.บ.) สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2551 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์